

- SENAT -

Broj: 01-10-138/25

Sarajevo, 26. 09. 2025. godine

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 01/622

Datum: 06. 10. 2025 god.

Na osnovu člana 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 36/22), člana 64. tačka k) i člana 162. Statuta Univerziteta u Sarajevu, a u vezi sa odredbama člana 11. Pravilnika o postupku usvajanja i izmjene studijskih programa na Univerzitetu u Sarajevu, na prijedlog Vijeća Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta, broj: 03-09/445 od 11. 09. 2025. godine, Senat Univerziteta u Sarajevu je na 11. redovnoj sjednici održanoj 26. 09. 2025. godine, *donio slijedeću*

ODLUKU

I

Usvajaju se izmjene i dopune Elaborata Doktorskog studija iz lingvistike na Univerzitetu u Sarajevu – Filozofskom fakultetu.

II

Izmjene i dopune Elaborata iz tačke I ove odluke primjenjuju se od akademske 2025/2026. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i dostavlja se uz prateću dokumentaciju Univerzitetskom tele-informatičkom centru, putem Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta.

REKTOR
Ansmanic
Prof. dr. Tarik Zaimović

Dostavljeno:

- Univerzitetu u Sarajevu – Filozofskom fakultetu
- Univerzitetskom tele-informatičkom centru (putem Univerziteta u Sarajevu – Filozofskog fakulteta)
- Službi za nastavu i studentska pitanja Univerziteta u Sarajevu
- U dokumentaciju Senata
- Arhivi

Obrazac SP1

Stranica 1 od 22

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

NASTAVNI PLAN I PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA IZ LINGVISTIKE

(u skladu s Pravilima studiranja za treći ciklus studija
iz 2024. godine)

(IZMJENE I DOPUNE)

Sarajevo, 2025. godina

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 2 od 22

UVOD

Univerzitet u Sarajevu – Filozofski fakultet (misija, vizija, strategija i institucionalni okvir)

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu osnovan je Odlukom Vlade NR BiH od 14. februara 1950. i najstarija je visokoškolska institucija za humanističke i društvene znanosti u Bosni i Hercegovini. Danas studenti Filozofskog fakulteta mogu birati između četrnaest odsjeka i jedne katedre, u okviru kojih se razvijaju osnovne i kombinirane studijske grupe. Brojni su odsjeci na kojima se izučava lingvistika: Odsjek za anglistiku; Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik; Odsjek za germanistiku; Odsjek za orijentalnu filologiju; Odsjek za romanistiku i Odsjek za slavenske jezike i književnost.

Filozofski fakultet se, zajedno s ostalim članicama Univerziteta u Sarajevu, 2005. godine priključio evropskom prostoru visokog obrazovanja počevši provoditi principe Bolonjskog procesa. Danas se nastava odvija unutar tri ciklusa studija: I – dodiplomski, II – diplomski i III – doktorski studij.

Na Fakultetu se, pored organiziranja nastave, dosta pažnje posvećuje i organiziranju znanstveno-istraživačkog rada.

Filozofski fakultet, kao visokoškolska institucija na kojoj se odvija nastavni i znanstvenoistraživački rad, predstavlja respektabilnu ustanovu koja ima snažan utjecaj na bosanskohercegovačko društvo.

Misija

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu odgovoran je da kroz nastavno-naučni proces i istraživački rad obrazuje sposobne, kreativne i međunarodno kompetentne kadrove u svim oblastima u kojima djeluju od interesa za cijelu Bosnu i Hercegovinu, kako bi mogli profesionalno i kvalitetno izvršavati zahtjevne zadatke moderne privrede u evropskom i svjetskom političkom, društvenom, humanističkom i kulturnom kontekstu.

Vizija

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, kroz nastavni proces, utemeljen na istraživanjima, inovacijama i akademskoj izvrsnosti, obrazovat će nosioce razvoja Bosne i Hercegovine te će kroz naučni i istraživački rad poticati stvaranje novih rješenja i kreativnih ideja i na taj način biti oslonac održivog razvoja Bosne i Hercegovine.

Odsjeci na kojima se izučava lingvistika

Neki od odsjeka na kojima se izučava lingvistika osnovani su 1950. godine. Od tada do danas rade u kontinuitetu, a u međuvremenu je i porastao njihov broj, te ih danas ima ukupno šest. Od osnivanja do danas profesorice i profesori na ovim odsjecima su bili priznati naučnici. Ranije je postojao zajednički postdiplomski studij iz lingvistike i kako se takva organizacija studija pokazala kao dobra praksa, u okviru bolonjskog procesa pokrenut je i zajednički doktorski studij iz lingvistike. U Vijeću dokorskog studija iz lingvistike zastupljeni su nastavnice i nastavnici sa svih šest filoloških odsjeka. Radi se o eminentnim stručnjacima za svaku od zastupljenih filologija koji konstantno učestvuju na naučnim konferencijama u zemlji i inostranstvu, realizuju domaće i međunarodne projekte, te su objavili brojne monografije i članke u publikacijama indeksiranim u relevantnim i priznatim međunarodnim bazama podataka. Među profesoricama i profesorima koji

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 3 od 22

su predavali ili sada predaju na Doktorskom studiju iz lingvistike dvoje je članova Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Filozofski fakultet sjedište je i nekoliko udruženja koja kontinuirano organizuju konferencije i objavljuju zbornike radova. Takva udruženja su: Slavistički komitet, Bosansko filološko društvo, Društvo anglista u Bosni i Hercegovini, Društvo germanista u Bosni i Hercegovini, The Society for the Advancement of Applied Linguistics in Bosnia and Herzegovina.

Razlozi za pokretanje studija

Mogućnost sticanja doktorata iz lingvističkih nauka na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu prepoznata je ubrzo nakon osnivanja ovog fakulteta. U početnoj fazi obrazovanje doktora nauka bilo je zasnovano prvenstveno na individualnom mentorskom radu s kandidatima i njihovom samostalnom istraživačkom angažmanu.

Provedba obrazovne reforme u okviru bolonjskog procesa na Univerzitetu u Sarajevu uticala je na sve nivoe visokoškolskog obrazovanja, uključujući i treći ciklus – doktorski studij. Nakon implementacije reformi na prvom i drugom ciklusu, u akademskoj 2010/2011. godini na Filozofskom fakultetu pokrenut je doktorski studij iz lingvistike. Cilj uspostavljanja ovog programa bio je omogućiti diplomiranim studentima nastavak akademskog usavršavanja, kao i usklađivanje procesa sticanja zvanja doktora lingvističkih nauka s principima bolonjskog sistema obrazovanja.

U okviru studija formirano je Vijeće dokorskog studija, koje je razvilo program studija. Program se pokazao djelotvornim i do danas nije značajno mijenjan, već je usklađivan s važećim propisima koji regulišu treći ciklus studija.

Temeljni elementi programa i dalje ostaju mentorski rad i samostalno istraživanje doktoranata, nastavni plan i program uključuje međutim i obavezne i izborne predmete, kao i dodatne obaveze – izradu seminarskih radova, pisanje i objavljivanje naučnih radova – koje studenti moraju ispuniti tokom trogodišnjeg studija. Svaka od tih aktivnosti vrednuje se odgovarajućim brojem ECTS bodova, u skladu s evropskim sistemom bodova.

Osnovni razlozi za uvođenje ovog studija bili su:

- potreba tržišta rada u Bosni i Hercegovini za visokoobrazovanim kadrom iz oblasti lingvistike;
- postizanje evropskih standarda kvaliteta i oblikovanje studijskog programa koji će po svojoj strukturi, sadržaju i ishodima učenja biti uporediv s renomiranim doktorskim programima u Evropi i svijetu;
- završetak procesa reforme obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini u skladu s bolonjskim principima.

Procjena značaja studija s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru

Pokretanje dokorskog studija iz lingvistike predstavlja strateški važan korak za osiguranje stabilnog i funkcionalnog rada brojnih naučnih i visokoobrazovnih institucija u Bosni i Hercegovini. Ova potreba se posebno odnosi na univerzitete, fakultete, naučne institute i druge ustanove koje se bave jezikom, komunikacijom i obrazovanjem.

U skladu sa važećim zakonima o visokom obrazovanju te zakonima koji uređuju oblast naučnoistraživačkog rada, posjedovanje akademskog zvanja doktora nauka – konkretno iz lingvistike – uslov je za sticanje nastavničkih i naučnih zvanja, kao što su docent, vanredni i redovni profesor. Time se sticanje doktorata ne posmatra samo kao akademsko postignuće, već i

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 4 od 22

kao formalni preduslov za profesionalni angažman i napredovanje u karijeri u obrazovnom i naučnom sektoru.

Poseban izazov u savremenom kontekstu predstavlja proces generacijske smjene u tim institucijama. Mnogi univerziteti i instituti suočavaju se s odlaskom iskusnih stručnjaka u penziju, te se javlja potreba za osposobljavanjem nove generacije naučnika i nastavnika u oblasti lingvistike. Kako bi se osigurao kontinuitet naučnog i nastavnog rada, neophodno je omogućiti domaće uslove za stručno usavršavanje, bez nužnog oslanjanja na studije u inostranstvu koje su često vremenski, finansijski i organizacijski nedostupne većem broju kandidata.

Stoga, doktorski studij iz lingvistike na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu ne samo da zadovoljava zakonske, institucionalne i akademske zahtjeve, već i pruža održivu osnovu za razvoj jezičkih i humanističkih nauka u Bosni i Hercegovini.

Usklađenost s misijom Univerziteta i strategijom predlagača studijskog programa, kao i sa aktuelnim strateškim dokumentima Univerziteta

Doktorski studij predstavlja temeljni akademski okvir za realizaciju i razvoj temeljnih vrijednosti, strateških ciljeva i misije Univerziteta u Sarajevu, kako su definisani u važećim strateškim dokumentima, uključujući *Strategiju razvoja Univerziteta u Sarajevu*. U tom kontekstu, doktorski studij iz lingvistike osmišljen je kao platforma za obrazovanje visoko kompetentnih, kreativnih i međunarodno konkurentnih stručnjaka, osposobljenih za samostalno naučno-istraživačko i akademsko djelovanje u oblasti humanističkih nauka – tačnije, u naučnom polju *filologije* i grani *lingvistike*.

Cilj ovog studija jeste da kroz integraciju naučno-nastavnog procesa i istraživačkog rada doprinese stvaranju nove generacije kadrova sposobnih da odgovore na savremene izazove u obrazovanju, nauci i društvu uopšte. Time se ostvaruje misija od strateške važnosti, ne samo za razvoj i međunarodnu prepoznatljivost Univerziteta u Sarajevu, već i za širi društveni interes Kantona Sarajevo i cijele Bosne i Hercegovine, posebno u pogledu jačanja obrazovnih i naučnih kapaciteta.

U procesu oblikovanja nastavnog plana i programa dokorskog studija korišteni su relevantni institucionalni dokumenti kao ključne smjernice, među kojima se posebno ističu:

- Strategija razvoja Univerziteta u Sarajevu,
 - Pravilnik o sistemu osiguranja i upravljanja kvalitetom,
 - Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.
- Pri oblikovanju programa primijenjena su sljedeća temeljna načela:
- inovativnost, u smislu usklađivanja sa savremenim tokovima u lingvistici i nauci uopšte,
 - primjena međunarodnih akademskih i istraživačkih standarda, kako bi se obezbijedila relevantnost i kvaliteta studija,
 - transparentnost, posebno u pogledu kriterija evaluacije, izbora mentora i napredovanja studenata,
 - međunarodna konkurentnost, s ciljem integracije kandidata u regionalne i globalne naučne tokove.

Kao takav, ovaj studij ne samo da ispunjava institucionalne i zakonodavne zahtjeve, već i aktivno doprinosi strateškom pozicioniranju Univerziteta u Sarajevu kao modernog i istraživački orijentisanog univerziteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 5 od 22

Usporedivost studijskog programa s programima akreditiranih srodnih studijskih programa u Bosni i Hercegovini i zemljama Evropske Unije

Doktorski studij iz lingvistike na Univerzitetu u Sarajevu u velikoj mjeri dijeli strukturne, metodološke i sadržajne karakteristike sa srodnim doktorskim programima na univerzitetima širom Evrope. Ova usklađenost omogućava ne samo usporedivost u akademskom smislu, već i lakšu mobilnost studenata i nastavnog kadra unutar evropskog prostora visokog obrazovanja.

Radi se o trogodišnjem studiju što čini standardnu dužinu trajanje trećeg ciklusa studija u evropskom kontekstu. Program je u potpunosti usklađen sa Evropskim sistemom prenosa i prikupljanja bodova (ECTS), tako da po završetku studija kandidati ostvaruju ukupno 180 ECTS bodova, čime se osigurava transparentnost i uporedivost akademskih kvalifikacija.

Centralni element studija predstavlja izrada i odbrana doktorske disertacije, što je u skladu sa evropskim standardima. Disertacija se temelji na samostalnom naučnoistraživačkom radu kandidata, koji se odvija pod stručnim vođenjem mentora. Tokom cijelog procesa, posebna pažnja posvećuje se razvijanju istraživačkih kompetencija, kritičkog mišljenja i naučne etike.

Program podstiče kandidate na aktivno učešće u akademskoj zajednici kroz objavljivanje naučnih radova u relevantnim domaćim i međunarodnim časopisima, te prezentovanje istraživačkih rezultata na naučnim skupovima i konferencijama. Na taj način doktorandi razvijaju profesionalne i naučne vještine koje su ključne za uspješnu karijeru u akademskoj zajednici, ali i šire.

U cilju internacionalizacije studija, omogućeno je pisanje doktorske disertacije na jednom od stranih jezika koji se izučavaju u okviru studija (npr. engleski, njemački, francuski), čime se dodatno povećava vidljivost istraživanja i omogućava njihovo uključivanje u međunarodnu naučnu zajednicu.

Studijski program obuhvata širok spektar savremenih lingvističkih disciplina, uključujući, između ostalog:

- diskursnu analizu,
- korpusnu lingvistiku,
- sociolingvistiku,
- psiholingvistiku
- pragmatiku.

Ove oblasti su prisutne i u nastavnim planovima i programima vodećih evropskih lingvističkih centara, što svjedoči o relevantnosti i savremenosti programa na Univerzitetu u Sarajevu.

Nastava se realizuje kroz kombinaciju tematskih seminara, individualnog istraživačkog rada i redovnog izvještavanja o napretku kandidata, čime se osigurava kontinuiran i sistematičan razvoj dokorskog istraživanja.

Mogućnost mobilnosti studenata u domaćem i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja

Mobilnost studenata i nastavnog osoblja unutar međunarodnog prostora visokog obrazovanja predstavlja jedan od ključnih elemenata Strategije razvoja Univerziteta u Sarajevu. Ona se prepoznaje kao važan instrument za unapređenje kvaliteta obrazovanja i naučnoistraživačkog rada, ali i za jačanje interkulturalnih kompetencija i univerzalnih vještina potrebnih za djelovanje u savremenom, globalno povezanom društvu.

Cilj mobilnosti je da studentima, nastavnicima i saradnicima omogući neposredno iskustvo međunarodnog akademskog okruženja, što uključuje izlaganje različitim obrazovnim i istraživačkim praksama, razmjenu znanja, umrežavanje s kolegama iz inostranstva i jačanje

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 6 od 22

jezičkih i kulturnih kompetencija. Sve ovo doprinosi njihovoj većoj konkurentnosti na međunarodnom tržištu rada i aktivnijem učešću u međunarodnim naučnim tokovima.

Nastavnici angažovani na doktorskom studiju iz lingvistike imaju značajno iskustvo u okviru programa međunarodne mobilnosti, naročito kroz Erasmus+, što im je omogućilo:

- držanje predavanja na partnerskim univerzitetima,
- razmjenu ideja s međunarodnim kolegama,
- učešće u zajedničkim projektima i naučnim publikacijama.

Ta iskustva doprinose i kvalitetnijoj nastavi na matičnom univerzitetu, čime se direktno obogaćuje studijski program.

U tom kontekstu, Vijeće dokorskog studija iz lingvistike planira dodatno ojačati aktivnosti usmjerene ka podsticanju mobilnosti, kako nastavnika tako i doktoranata. S obzirom na to da su svi neophodni normativni, organizacijski i tehnički uslovi već uspostavljeni, očekuje se da će mobilnost postati još značajniji segment akademskog razvoja u okviru trećeg ciklusa studija.

Povezanost s lokalnom zajednicom

Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu predstavlja instituciju od izuzetnog društvenog značaja, čiji akademski kadar već decenijama aktivno doprinosi oblikovanju javnog diskursa i razvoju društva u Bosni i Hercegovini. Kroz kontinuirane interakcije s javnim i privatnim sektorom, nastavnici i istraživači Fakulteta učestvuju u procesima koji nadilaze okvire visokog obrazovanja, čime doprinose razvoju lokalne zajednice i šireg društvenog konteksta.

Nastavnici angažovani na doktorskom studiju iz lingvistike redovno realizuju javno dostupna predavanja, učestvuju u naučno-popularnim promocijama, panel-diskusijama i drugim oblicima društvenog angažmana. Kroz ove aktivnosti lokalnoj zajednici predstavljaju rezultate svojih istraživanja i otvaraju prostor za dijalog između nauke i društva. Time afirmiraju vrijednosti poput kritičkog mišljenja, inovativnosti, slobode izražavanja, dijaloga, tolerancije i društvene odgovornosti.

Pored toga, nastavni kadar učestvuje u realizaciji brojnih naučnoistraživačkih projekata od značaja za Bosnu i Hercegovinu, Kanton Sarajevo i sam Univerzitet u Sarajevu. Ovi projekti dodatno učvršćuju povezanost Fakulteta sa lokalnim, regionalnim i međunarodnim akterima, te potvrđuju njegovu ulogu kao aktivnog učesnika u oblikovanju društvene i kulturne stvarnosti.

Usklađenost sa zahtjevima strukovnih udruženja

Neki od nastavnika angažovanih na doktorskom studiju iz lingvistike na Filozofskom fakultetu zauzimaju istaknute pozicije u vodećim strukovnim udruženjima u Bosni i Hercegovini, kao što su Slavistički komitet Bosne i Hercegovine i Društvo germanista Bosne i Hercegovine. Ova udruženja, u skladu sa svojom misijom, aktivno rade na unapređenju lingvističke nauke kroz organizaciju naučnih skupova, podršku istraživačkim projektima, te izdavanje relevantnih naučnih publikacija.

Nastavnici sa dokorskog studija ne samo da učestvuju u aktivnostima ovih udruženja, već su često i njihovi osnivači ili dugogodišnji članovi upravnih tijela. Aktivno doprinose radu kroz učestvovanje na konferencijama, objavljivanje naučnih radova, kao i stručnu podršku u uređivačkim i organizacionim procesima.

Osim toga postoji snažna povezanost između aktivnosti ovih udruženja i ciljeva dokorskog studija. Strukovna udruženja često prepoznaju značaj kontinuiranog stručnog usavršavanja, pa njihovi članovi izražavaju interes za upis na doktorski studij iz lingvistike. Također, pojedini projekti, radionice i skupovi koje ova udruženja organizuju mogu se tematski i funkcionalno povezati s istraživačkim i nastavnim aktivnostima u okviru trećeg ciklusa studija.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 7 od 22

Ova povezanost između akademskog i strukovnog angažmana doprinosi dodatnom obogaćivanju doktorskog programa i jačanju njegovih veza s naučno-stručnom zajednicom u Bosni i Hercegovini i šire.

Mogući partneri izvan visokoškolskog sistema

U svrhu primjene istraživanja u praksi, razmjene znanja, zajedničkih projekata i jačanja društvenog utjecaja nauke doktorski studij iz lingvistike može ostvariti saradnju sa sljedećim partnerima:

- ministarstvo obrazovanja na kantonalnom i federalnom nivou (jezička politika, obrazovne reforme);
- Nacionalna i univerzitetska biblioteka (digitalizacija, leksikografija, korpusna lingvistika);
- javne i privatne medijske kuće (analiza jezika u medijima, analiza diskursa);
- izdavačke kuće (razvoj udžbenika, popularizacija jezika);
- softverske firme (razvoj alata za obradu jezika, korpusna i računarska lingvistika);
- NVO za ljudska prava i interkulturalni dijalog (istraživanja o jezičkoj diskriminaciji, jeziku manjina).

OPĆI PODACI O DOKTORSKOM STUDIJU

Naziv predloženog studijskog programa

Doktorski studij iz lingvistike

Nivo studijskog programa:

Treći stepen studija po bolonjskom sistemu.

Cilj predloženog doktorskog studija

Cilj studija je obrazovati kompetentne lingviste, koji će imati potrebno znanje iz lingvistike i metodologije lingvističkih istraživanja, kao i uvid u savremene naučne tokove. Time je ovaj studij usmjeren na obrazovanje mladih kadrova, koji osiguravaju razvoj bosanskohercegovačke lingvistike i njeno situiranje u širi evropski, odnosno svjetski kontekst.

Nositelj doktorskog studija

Univerzitet u Sarajevu - Filozofski fakultet

Program doktorskog studija izvodi se u učionicama Univerziteta Sarajevu - Filozofskog fakulteta koje su opremljene svom potrebnom opremom.

Kandidatima je na raspolaganju biblioteka Filozofskog fakulteta i drugi kapaciteti kojima Fakultet raspolaže.

Izvršni nositelj doktorskog studija

Vijeće doktorskog studija iz lingvistike

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 8 od 22

Vijeće doktorskog studija čine nastavnici koji su nositelji predmeta i stalni izvođači u dijelu nastave. U radu Vijeća po funkciji učestvuju: prodekan za naučnoistraživački rad, sekretar Fakulteta i sekretar Vijeća.

Naučno područje, polje i grana u kojem se izvodi predloženi doktorski studij

Područje: Humanističke nauke

Polje: Lingvistika

Grana: anglistika, arabistika, bosanski, hrvatski, srpski jezik, germanistika, iranistika, italijanistika, latinistika, romanistika, slavistika, turkologija.

Trajanje doktorskog studija

Tri (3) godine u opsegu od 180 studijskih bodova (ECTS).

Jezik na kojem se izvodi doktorski studij

Nastava se po pravilu izvodi na bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku.

Predmeti se mogu, prema potrebi, izvoditi na engleskom jeziku.

Izborni predmeti se mogu, prema potrebi, izvoditi na jeziku uže struke kojoj pripadaju.

Doktorska disertacija se na zahtjev kandidata u skladu s Odlukom Senata br. 01-7-110/25 od 28. 5. 2025. godine, uz suglasnost Vijeća doktorskog studija i mentora može pisati na jednom od stranih jezika koji se izučavaju na ovom doktorskom studiju. Odluku o tome donosi Senat Univerziteta na prijedlog Vijeća Filozofskog fakulteta.

Selekcijski postupci za upis na doktorski studij

Svi opći uslovi za upis kandidata na ovaj studijski program regulirani su članovima 16. do 21. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

Upis se vrši na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet/članica na bosanskom, srpskom, hrvatskom ili engleskom jeziku na internet stranici Univerziteta/članice.

Vijeće doktorskog studija određuje broj kandidata po pojedinim odsjecima i smjerovima.

Formalni uslovi za upis doktorskog studija iz lingvistike jesu završen diplomski dvociklični studij na nekom jezičkom odsjeku s prosjekom ocjena najmanje 8 (osam) i stečeno zvanje MA iz oblasti lingvistike ili filologije, i to iz smjera koji je predviđen Nastavnim planom i programom ovoga doktorskog studija (arapski jezik, bosanski, hrvatski, srpski jezik, engleski jezik, francuski jezik, italijanski jezik, latinski jezik, njemački jezik, perzijski jezik, ruski jezik, turski jezik), odnosno stečeno zvanje magistra nauka (mr.) iz ovih oblasti prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja.

Kandidatima za upis koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja bolonjskog sistema trocikličnog studiranja priznaje se 60 ECTS bodova na osnovu člana 17. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu. Smanjenje obaveza na doktorskom studiju za ove kandidate određuje Vijeće doktorskog studija na osnovu molbe kojom se kandidat obrati Vijeću.

Na osnovu uvida u dokumentaciju priloženu uz prijavu na konkurs komisija za upis studenata, koju imenuje Vijeće doktorskog studija iz lingvistike iz reda svojih članova, provodi postupak rangiranja kandidata prema sljedećim kriterijima:

- uspjeh na prvom i drugom ciklusu studija (prema ukupnoj prosječnoj ocjeni),

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 9 od 22

- objavljeni radovi,
- studentske nagrade (1. nagrada rektora i/ili nagrada na nivou univerziteta i/ili nagrada na nivou države, 2. nagrada dekana i/ili nagrada na nivou fakulteta).

Ocjene iz svih kategorija se zbrajaju i rang-lista se izrađuje prema ukupnom zbiru ocjena iz svih kategorija.

Kandidati mogu studirati u statusu redovnog ili vanrednog studenta. Studij se izvodi petkom u popodnevним satima i subotom, a može se izvoditi i od ponedjeljka do četvrtka ukoliko kandidatima odgovaraju termini.

Kvalifikacije koje se stječu po okončanju doktorskog studija

Po završetku doktorskog studija i nakon odbrane doktorske disertacije stječe se akademski stepen

Doktor/Doktorica lingvističkih nauka/znanosti, smjer:

bosanski, hrvatski i srpski jezik

arapski jezik

engleski jezik

francuski jezik

italijanski jezik

latinski jezik

njemački jezik

perzijski jezik

ruski jezik

turski jezik.

Doktorski studij iz lingvistike i tržište rada

Doktorski studijski program iz lingvistike potiče i razvija istraživačke kompetencije relevantne u javnom i privatnom sektoru. Ovaj će doktorski studijski program zadovoljiti potrebe tržišta rada tako što će osposobljavati istraživački profil potreban prevashodno na univerzitetima i institutima, gdje pojedinac, korištenjem naučnih metoda, može izravno utjecati na razvoj. Imajući u vidu činjenicu da doktori nauka traže karijeru i izvan naučnih institucija, ovaj studijski program istovremeno potiče razvoj i unapređenje vještina i kompetencija potrebnih u poslovnom svijetu.

Posebnost doktorskog studija je u koncepciji da obuhvati različite lingvističke pravce i škole, odnosno različite metode proučavanja jezika, čime se pruža cjelovita slika o savremenim lingvističkim istraživanjima. Sudjelovanjem predavača sa svih jezičkih odsjeka Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta u izvođenju programa doktorskog studija studentima se omogućava širok uvid u različite lingvističke discipline. Istovremeno se kroz izbornost i orijentaciju na istraživanja uz potporu mentora te mobilnost u međunarodnom kontekstu omogućava uža specijalizacija kandidata za pojedine lingvističke oblasti. Time je ovaj studij zanimljiv za javni sektor, naročito za područje obrazovanja. Istovremeno zanimljiv je i drugim područjima javnoga sektora, kao i privatnog sektora jer osposobljava istraživački profil koji može sarađivati sa lokalnom zajednicom u istraživačkim projektima i time pridonositi stvaranju novih znanja potrebnih za razvoj i unapređenje institucija od interesa za zajednicu.

Glavni cilj ovoga doktorskog studija je na istraživanjima utemeljeno unapređenje postojećih znanja i kreiranje novih znanja. Kandidatima se omogućuje stjecanje i razvijanje istraživačkih vještina kao što su analiza, spoznaja, kritičko mišljenje, sinteza, eksplikacija i implementacija spoznaja, rješavanje problema, inovativnost. Kandidati se osposobljavaju da

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 10 od 22

samostalno primjenjuju vještine i metode istraživanja u svojoj oblasti, a uz ovo potiče se razvijanje vještina kao što su komuniciranje, timski rad i različiti oblici socijalnih vještina.

Prohodnost studija

Doktorski studij iz lingvistike je prohodan, prije svega, za sve studente i studentice jezičkih usmjerenja iz Bosne i Hercegovine, regije i šire.

Skala bodovanja i ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Osiguranje kvaliteta programa dokorskog studija

Doktorski studij iz lingvistike uspostavljen je prema principima istraživačke izvrsnosti i osiguranja kvaliteta. Kompetitivnost programa, kao i njegovu utemeljenost na recentnim znanjima i vještinama, osiguravaju nastavnici koji djeluju u istraživačkim područjima identificiranim Nastavnim planom i programom ovoga studijskog programa. Nastavnici koji sudjeluju u ovome studijskom programu aktivni su istraživači u svome naučnom polju, što je vidljivo kroz naučne publikacije, te sudjelovanje na domaćim i međunarodnim naučnim projektima. Rezultate naučnoistraživačkog rada nastavnici uključuju u izvođenje nastave i mentorski rad na doktorskom studiju.

Prema izvještajima doktoranata i anonimnim anketama o kvalitetu studija, Vijeće dokorskog studija radi na podizanju kvaliteta studijskog programa.

Opis vođenja studija

Studijem rukovodi Vijeće dokorskog studija iz lingvistike. Vijeće čine nastavnici koji su nositelji predmeta i stalni izvođači u dijelu nastave. U radu Vijeća po funkciji učestvuju: prodekan za naučnoistraživački rad, sekretar Fakulteta i sekretar Vijeća. Vijeće studija bira predsjednika iz reda nastavnika u zvanju vanrednog ili redovnog profesora na period od dvije godine. Predsjednik Vijeća je ujedno i rukovodilac dokorskog studija.

Vijeće dokorskog studija rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i tok studiranja te predlaže odluke koje donose stručna tijela Univerziteta i vijeće organizacionih jedinica, a u vezi su sa studijem (komisije, donošenje odluka o prolongiranju rokova, izmjeni mentora i sl.).

Nadležnosti voditelja dokorskog studija su da organizira i predlaže plan izvođenja studija za akademsku godinu, koordinira Vijećem dokorskog studija, sudjeluje u Vijeću dokorskih studija Filozofskog fakulteta, vodi brigu o uvođenju novih predmeta i sadržaja na doktorskom studiju, sarađuje sa predsjednicima odsjeka, voditeljima dokorskih studija i voditeljima istraživačkih projekata.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1 Stranica 11 od 22
---	----------------------------------

Nadležnosti sekretara Vijeća su da pomaže u radu voditelju studija, zajedno sa voditeljem studija vodi brigu o uvođenju novih sadržaja na doktorskom studiju, sudjeluje u Vijeću doktorskih studija Filozofskog fakulteta, koordinira rad Vijeća dokorskog studija i administrativnog sekretara.

Nadležnosti administrativnog sekretara su brinuti da informacije o studiju budu ažurirane, o rasporedu nastave, priprema materijal i poziva sjednice Vijeća studija, pomaže u radu voditelju dokorskog studija i sekretaru Vijeća studija iz reda nastavnika.

Vijeće studija

Prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić, dopisna članica ANUBiH

Prof. dr. Nedžad Leko, profesor emeritus

Prof. dr. Sabina Bakšić

Prof. dr. Nermina Čengić

Prof. dr. Elma Dizdar

Prof. dr. Munir Drkić

Prof. dr. Elma Durmišević

Prof. dr. Kerima Filan

Prof. dr. Đenita Haverić

Prof. dr. Adisa Imamović

Prof. dr. Mehmed Kardaš

Prof. dr. Amela Ljevo-Ovčina

Prof. dr. Sanela Mešić

Prof. dr. Amra Mulović

Prof. dr. Lejla Nakaš

Prof. dr. Merima Osmankadić

Prof. dr. Bernisa Puriš

Prof. dr. Alma Sokolija

Prof. dr. Amela Šehović

Doc. dr. Nermina Čordalija

Doc. dr. Azra Hodžić-Čavkić

Doc. dr. Emir Šišić

Doc. dr. Mirsad Turanović

Od 2025. godine predsjednica Vijeća studija je prof. dr. Sanela Mešić.

Od 2025. godine sekretar Vijeća studija iz reda nastavnika je doc. dr. Nermina Čordalija.

Administrativni sekretar Vijeća studija je Haris Bajić.

OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Ishodi učenja

Po uspješnom završetku studijskog programa, doktorand/ica će biti osposobljen/a da:

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 12 od 22

- demonstrira napredno i sistematično znanje iz temeljnih i specijaliziranih oblasti lingvistike, uz sposobnost kritičkog razumijevanja teorijskih modela i aktuelnih istraživačkih pristupa;
- samostalno osmišljava, planira i realizuje originalna i metodološki utemeljena naučna istraživanja, koja doprinose razvoju lingvistike;
- kritički analizira i interpretira jezičke pojave i podatke, koristeći savremene teorijske i empirijske pristupe, uključujući rad s korpusima, eksperimentalnim podacima, terenskim zapisima i statističkim modelima;
- formuliše nove hipoteze i teorijske modele u oblasti lingvistike te validira rezultate kroz naučne metode i diskusiju s naučnom zajednicom;
- efikasno komunicira rezultate istraživanja, kako u pisanoj (naučni radovi, izvještaji, prezentacije), tako i u usmenoj formi, u skladu sa standardima međunarodne akademske zajednice;
- objavljuje radove u međunarodno relevantnim naučnim časopisima, učestvuje na naučnim skupovima i aktivno doprinosi razvoju akademske zajednice u oblasti lingvistike;
- primjenjuje načela akademske čestitosti i istraživačke etike, uz kritičko sagledavanje društvenih i kulturnih aspekata jezičke upotrebe i istraživanja;
- ostvaruje saradnju u multidisciplinarnim i međunarodnim istraživačkim timovima, primjenjujući lingvistička znanja u širem naučnom i društvenom kontekstu;
- razvija kompetencije za mentorski i pedagoški rad, uključujući planiranje i izvođenje nastave, superviziju istraživačkih projekata i podršku mladim istraživačima;
- doprinosi razumijevanju i oblikovanju jezičke politike, obrazovne prakse i društvene inkluzije.

Lista obaveznih predmeta

Šifra	OBAVEZNI PREDMET	NOSITELJ PREDMETA I IZVOĐAČ PREDMETA	ECTS	P + S + K
DOS LIN 601	Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja	Prof. dr. Sanela Mešić (nositelj i izvođač) Nastavnici Filozofskog fakulteta u Sarajevu (mogući izvođači u dijelu predmeta)	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 602	Pravci u lingvistici	Doc. dr. Nermina Čordalija (nositelj i izvođač) Prof. dr. Adisa Imamović (izvođač u dijelu predmeta) Nastavnici Filozofskog fakulteta u Sarajevu (mogući izvođači u dijelu predmeta)	12	2 + 2 + 2

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 13 od 22

Lista izbornih predmeta

Šifra	IZBORNI PREDMET	NOSITELJ PREDMETA I IZVOĐAČ PREDMETA	ECTS	KONTAKT SATI
DOS LIN	Kritička diskursna analiza	Prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 612	Kroskulturalna pragmatika	Prof. dr. Sabina Bakšić (nositelj i izvođač) Doc. dr. Mirsad Turanović	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Minimalistički program	Prof. dr. Nedžad Leko	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 614	Rodna perspektiva u jezičkim istraživanjima	Prof. dr. Amela Šehović	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 615	Sistemska funkcionalna lingvistika	Prof. dr. Merima Osmankadić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 616	Putopisni žanr u okvirima savremenih stilističkih istraživanja	Prof. dr. Bemisa Puriš	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Tipologija relativne rečenice	Prof. dr. Elma Dizdar	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Jezik iz dijahronijske perspektive	Prof. dr. Kerima Filan	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 621	Leksikologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika	Prof. dr. Amela Šehović (nositelj i izvođač) Prof. dr. Đenita Haverić (izvođač u dijelu predmeta)	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 622	Bosanska redakcija staroslavenskoga jezika	Prof. dr. Lejla Nakaš	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Dijahronijski razvoj bosanskog jezika	Prof. dr. Mehmed Kardaš	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Granična područja u tvorbi riječi	Prof. dr. Elma Durmišević	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Kroskulturalna semantika	Doc. dr. Azra Hodžić-Čavkić	12	2 + 2 + 2

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 14 od 22

DOS LIN	Kontaktna lingvistika	Prof. dr. Sanela Mešić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 632	Uvod u eksperimentalnu lingvistiku	Doc. dr. Nermina Čordalija	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Iranski jezici	Prof dr. Đenita Haverić Prof. dr. Munir Drkić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Analiza arapskog političkog diskursa	Prof. dr. Amra Mulović	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Savremeni književni italijanski jezik	Prof. dr. Nermina Čengić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 652	Dijahronijski razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću	Prof. dr. Nermina Čengić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Savremena francuska lingvistika	Prof. dr. Alma Sokolija	12	2 + 2 + 2
DOS LIN 662	Teorije i procesi usvajanja stranih jezika	Doc. dr. Emir Šišić	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Poredbena frazeologija slavenskih jezika	Prof. dr. Amela Ljevo-Ovčina	12	2 + 2 + 2
DOS LIN	Semantika turskog jezika	Prof. dr. Kerima Filan	12	2 + 2 + 2

Popis predmeta i obaveza s brojem ECTS i brojem kontakt sati po semestrima

Popis predmeta					
Godina studija: 1.					
Semestar: 1.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	P + S + K	ECTS	STA TUS
Metodološki modul	DOS LIN 601	Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja Nositelj: prof. dr. Sanela Mešić	2 + 2 + 2	12	O
Teorijski modul	DOS LIN 602	Pravci u lingvistici Nositelj: doc. dr. Nermina Čordalija	2 + 2 + 2	12	O
Istraživački modul	DOS LIN 603	Priprema strategije naučnoistraživačkog rada	0 + 0 + 2	6	O

Popis predmeta					
Godina studija: 1.					
Semestar: 2.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	P + S + K	ECTS	STA TUS

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET		Obrazac SP1
OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa		Stranica 15 od 22

Metodološki modul		Izborni predmet (bira se 1 predmet od ponuđenih u skladu s planiranom temom)	2 + 2 + 2	12	IP
Teorijski modul		Izborni predmet (bira se 1 predmet od ponuđenih)	2 + 2 + 2	12	IP
Istraživački modul	DOS LIN 604	Nacrt strategije naučnoistraživačkog rada	0 + 0 + 2	6	O

Opis rada					
Godina studija: 2.					
Semestar: 3.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	Broj sati	ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 701	Izrada sinopsisa istraživanja; Prijava teme doktorske disertacije	200	15	
Istraživački modul	DOS LIN 702	Rad s mentorom na istraživačkim temama	500	15	
Napomene U seminarima i konsultacijama, osim mentora, mogu sudjelovati i drugi nastavnici, kao i eksperti iz pojedinih područja sa drugih odsjeka, studija i univerziteta. U okviru rada sa mentorom mogu se realizirati druge aktivnosti (sudjelovanje u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd.)					

Opis rada					
Godina studija: 2.					
Semestar: 4.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	Broj sati	ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 703	Prijava projekta doktorske disertacije i odbrana projekta	100	5	
Istraživački modul	DOS LIN 704	Rad s mentorom na istraživačkim temama	300	15	
Istraživački modul	DOS LIN 705	Izrada naučnog rada	300	10	
Napomene U seminarima i konsultacijama, osim mentora, mogu sudjelovati i drugi nastavnici, kao i eksperti iz pojedinih područja sa drugih odsjeka, studija i univerziteta. U okviru rada sa mentorom mogu se realizirati druge aktivnosti (sudjelovanje u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd.)					

Opis rada					
Godina studija: 3.					
Semestar: 5.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/	Broj	ECTS	

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 16 od 22

		ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	sati		
Istraživački modul	DOS LIN 801	Izrada doktorske disertacije	500	20	
Istraživački modul	DOS LIN 802	Rad s mentorom na istraživačkim temama	100	5	
Istraživački modul	DOS LIN 803	Objavljivanje naučnog rada	100	5	

Napomene
 U seminarima i konsultacijama, osim mentora, mogu sudjelovati i drugi nastavnici, kao i eksperti iz pojedinih područja sa drugih odsjeka, studija i univerziteta.
 U okviru rada sa mentorom mogu se realizirati druge aktivnosti (sudjelovanje u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd.)

Opis rada					
Godina studija: 3.					
Semestar: 6.					
MODUL	ŠIFRA	PREDMET/ ISTRAŽIVAČKA AKTIVNOST	Broj sati	ECTS	
Istraživački modul	DOS LIN 804	Javno predstavljanje i odbrana doktorske disertacije	400	30	

Struktura i raspored ECTS bodova po semestrima

I semestar	II semestar	III semestar	IV semestar	V semestar	VI semestar
Obavezni predmeti (24 ECTS). Rad sa akademskim savjetnikom. Priprema strategije naučnoistraživačkog rada (6 ECTS).	Izborni predmeti (ECTS 24). Rad sa akademskim savjetnikom. Nacrt strategije naučno-istraživačkog rada. (6 ECTS).	Izrada sinopsisa istraživanja. Prijava teme doktorske disertacije (15 ECTS). Rad sa akademskim savjetnikom na istraživačkim temama (15 ECTS).	Prijava i odbrana projekta doktorske disertacije (5 ECTS). Rad sa mentorom na istraživačkim temama (15 ECTS). Izrada naučnog rada (10 ECTS)	Izrada doktorske disertacije (20 ECTS). Rad sa mentorom na istraživačkim temama (5 ECTS). Objavljivanje naučnog rada (5 ECTS).	Javna odbrana i predstavljanje doktorske disertacije (30 ECTS).
30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS
Ukupno: 180 ECTS					

Struktura aktivnosti na studiju sa izraženim brojem ECTS bodova

Nastavne aktivnosti	Min	Max	Semestar
Obavezni predmeti (teorijski i metodološki modul)	24	24	(I-II)
Naučnoistraživačke aktivnosti	Min	Max	Semestar
Izrada strategije naučnoistraživačkog rada i definiranje teme doktorskog rada	6	12	(I-II)
Izborni predmeti	24	24	(II-III)
Izrada sinopsisa istraživanja i odbrana projekta doktorske disertacije	15	20	(III-IV)
Izrada i objavljivanje naučnog rada	15	30	(I-VI)
Izrada i javna odbrana disertacije	50	50	(V-VI)
Rad sa mentorom na istraživačkim temama	20	35	(III-V)
Ostale aktivnosti	Min	Max	Semestar
Sudjelovanje na naučnoj konferenciji	0	10	(I-VI)
Boravak na stranom univerzitetu	0	10	(I-VI)
Sudjelovanje u naučnim radionicama, ljetnim školama	0	10	(I-VI)
Sudjelovanje u naučnim radionicama s ciljem unapređenja kompetencija	0	5	(I-VI)

Informacije o strukturi studija

Na ovome studiju u trajanju od 6 (šest) semestara nastava se izvodi u prvom (I) i drugom (II) semestru. Naredni semestri (III, IV, V i VI) predviđeni su za realizaciju prijave, izrade i odbrane doktorske disertacije.

Studij se sastoji od obaveznih predmeta koji su zajednički za sve doktorante i izbornih predmeta koje doktorant bira na osnovu vlastitog istraživačkog zanimanja, odnosno na osnovu uže naučne oblasti za koju se opredjeljuje.

Nastava u prvom (I) i drugom (II) semestru organizira se u vidu predavanja, seminarskih sati i konsultacija. Ukoliko je broj studenata manji od tri, izvodi se konsultativna nastava.

Vijeće studija doktorantu pri upisu dodjeljuje akademskog savjetnika, koji usmjerava i prati doktoranta i njegov rad do imenovanja mentora. Akademski savjetnik može biti budući mentor. Akademski savjetnik ima obavezu izraditi izvještaj o napretku doktoranta tokom prve godine studija, odnosno do imenovanja mentora. Izvještaj se dostavlja Vijeću doktorskog studija na usvajanje.

Obaveze i aktivnosti u prvom (I) semestru studija

U prvom (I) semestru doktorant sluša, priprema i polaže ispite iz dva (2) obavezna predmeta koji su važni za pristupanje naučnoistraživačkom radu. Predmeti su:

1. Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja,
2. Pravci u lingvistici.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1 Stranica 18 od 22
---	----------------------------------

Svaki od ovih predmeta uključuje 6 sati nastavnog rada sedmično (2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata konsultacija). Nastava se izvodi u trajanju od 15 sedmica tokom semestra. Svaki predmet nosi 12 studijskih (ECTS) bodova, odnosno ukupno 24 studijskih (ECTS) bodova za cijeli semestar. Student iz ovih predmeta piše seminarski rad. Izrada i pozitivno vrednovanje seminarskog rada uslov je da se pristupi završnom ispitu. Na završnom ispitu provjerava se znanje nastavne materije izučavane tokom cijelog semestra. Način izvođenja nastave i provjere znanja, kao i druge akademske obaveze, detaljnije su određeni u nastavnom programu svakog predmeta.

U toku prvog (I) semestra doktorant uz pomoć akademskog savjetnika priprema nacrt strategije svoga naučnoistraživačkog rada prema kojem planira aktivnosti na studiju. Nacrt sadrži percepciju vlastite naučne karijere: planirano područje istraživanja, sposobnost praćenja literature, sposobnost praćenja konferencija na kojima može planirati sudjelovanje, predviđeni odlazak na strane univerzitete i slične istraživačke aktivnosti. Priprema nacrt strategije naučnoistraživačkog rada nosi 6 studijskih (ECTS) bodova.

Obaveze i aktivnosti u drugom (II) semestru studija

U drugom (II) semestru doktorant samostalno ili uz pomoć akademskog savjetnika bira izborne predmete koji odgovaraju vlastitom naučnom interesovanju. Listu od dva (2) predmeta koja želi pohađati doktorant predlaže Vijeću doktorskog studija do početka nastave u drugom (II) semestru.

Očekuje se da jedan od dva izborna predmeta bude iz užeg istraživačkog polja kod nastavnika koji zastupaju određeni smjer (bosanski, hrvatski i srpski jezik; arapski jezik; engleski jezik; francuski jezik; italijanski jezik; latinski jezik; njemački jezik; perzijski jezik; ruski jezik; turski jezik), odnosno iz onoga polja iz kojega student namjerava prijaviti temu doktorske disertacije. Stoga je preporuka da se taj predmet bira kod nastavnika među kojima student može predložiti budućeg mentora.

Listu s prijedlogom studenata za svaki pojedini izborni predmet utvrđuje Vijeće doktorskog studija nakon obavljenih ispita za prethodni semestar.

Nastavni plan sadrži kontakt-sate u vidu predavanja, seminara i konsultacija. Svaki izborni predmet uključuje ukupno 6 sati nastavnog rada: 2 predavanja + 2 seminara + 2 konsultacija sedmično i nosi 12 studijskih (ECTS) bodova, odnosno ukupno 24 studijskih (ECTS) bodova za cijeli semestar.

Ukoliko je na predmetu prijavljeno manje od tri studenta, izvodi se konsultativna nastava. Način izvođenja nastave i provjere znanja, kao i druge akademske obaveze određeni su u nastavnom programu svakog predmeta.

U toku ovoga semestra doktorant pod nadzorom akademskog savjetnika priprema prijedlog teme doktorske disertacije (projekta). Do kraja drugog semestra student treba predati Nacrt strategije istraživačkog rada. Ovaj oblik rada sa akademskim savjetnikom nosi 6 studijskih ECTS bodova.

Uz nastavne i navedene naučnoistraživačke aktivnosti studenti bodove mogu prikupljati i drugim istraživačkim aktivnostima pod kojima se podrazumijeva samostalni rad ili rad sa akademskim savjetnikom (mentorom ili akademskim savjetnikom do imenovanja mentora), sudjelovanje u naučnim radionicama, ljetnim školama, sudjelovanje u radionicama za unapređenje kompetencija, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu, sudjelovanje na konferencijama itd. Studenti redovno dobivaju obavijesti o mogućnosti odlaska na stipendije u inostranstvo i upućuju se na radionice koje organiziraju Univerzitet ili drugi doktorski studiji.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 19 od 22

Obaveze i aktivnosti u narednim semestrima studija

U III, IV, V i VI semestru studenti nemaju organiziranu nastavu u vidu predavanja ili seminara, nego su usmjereni na individualnu naučnoistraživačku aktivnost.

U toku trećeg (III) semestra studija doktorant utvrđuje oblast istraživačke teme i zajedno sa akademskim savjetnikom definira užu oblast i temu doktorske disertacije (Obrazac 1).

U toku četvrtog (IV) semestra student prijavljuje projekat doktorske disertacije Vijeću studija (Obrazac 2).

U trećem (III) i četvrtom (IV) semestru, u okviru naučnoistraživačke aktivnosti, predviđa se rad sa mentorom na istraživačkoj temi, te sa drugim nastavnicima koji mogu pružiti pomoć tokom istraživanja. Rad mentora sa studentima doktorantima zasniva se na 2 (dva) sata mentorskog savjetovanja/konsultacija sedmično. Konsultacije se mogu izvoditi susretom sa mentorom u prethodno utvrđenom sedmičnom terminu, te putem elektronske komunikacije. Student odlazi na redovite konsultacije s mentorom. Mentorske konsultacije omogućuju kandidatu kritičko preispitivanje postupaka koje primjenjuje.

Nakon imenovanja mentora doktorant, uz pomoć i saglasnost mentora, jedanput godišnje Vijeću studija podnosi izvještaj o svome radu na obrascu koji čini sastavni dio Pravila.

U posljednja dva semestra (V i VI) težište se stavlja na samostalan naučni rad i rad na doktorskoj disertaciji.

U toku petog (V) semestra student radi na disertaciji i na izvornom naučnom članku.

Šesti (VI) semestar predviđen je za javno predstavljanje i odbranu doktorske disertacije pred komisijom.

Izbor uže naučne oblasti i odbrana projekta

U toku trećeg (III) semestra studija doktorant prijavljuje Vijeću dokorskog studija prijedlog teme doktorske disertacije. U toku četvrtog (IV) semestra student prijavljuje projekat doktorske disertacije. Prijava sadrži: biografiju/CV kandidata, radni naslov teze, prijedlog mentora, uvodne napomene i pregled dosadašnjih istraživanja, metodološki okvir, užu istraživački domen, očekivane rezultate i naučni doprinos i korištenu literaturu. Nakon provedene procedure (određene Članom 27. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu) doktorant pristupa odbrani prijedloga teme doktorske disertacije (projekta).

Odbrana projekta doktorske disertacije održava se najkasnije do kraja V (petog) semestra studija. Odbrana se odvija pred komisijom sastavljenom od neparnog broja članova (tri do pet članova). Članovi komisije su osobe izabrane u odgovarajuće naučno-nastavno, odnosno naučno zvanje. Većinu komisije treba da čine osobe koje naučno djeluju u području predložene teme dokorskog rada studenta. Obavezno se imenuje i jedan zamjenski član komisije. Predloženi mentor uključuje se u komisiju, i to kao član, i ne može biti imenovan za predsjednika komisije.

Odbrana projekta doktorske disertacije odvija se javno. Kandidat argumentirano predstavlja predloženu istraživačku temu dokorskog rada, kao i odgovarajući nivo generičkih i istraživačkih vještina.

Komisija sastavlja izvještaj o projektu dokorskog rada u kojem navodi ocjenu podobnosti kandidata i teme dokorskog rada i upućuje ga putem Vijeća dokorskog studija i Vijeća fakulteta Senatu Univerziteta. Nakon odobrenja teme (Odluka o prihvatanju izvještaja komisije) student može pristupiti izradi doktorske disertacije.

Obaveza studenta u četvrtom (IV) semestru je istraživačka aktivnost prema individualnom programu rada, a uključuje, osim rada na doktorskoj disertaciji, i izradu naučnog rada, sudjelovanje

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 20 od 22

na naučnim konferencijama, sudjelovanje u naučnim radionicama, ljetnim školama, sudjelovanje u radionicama za unapređenje kompetencija, boravak na stranom univerzitetu, kao i druge oblike aktivnosti koje se određuju individualnim programom rada doktoranta.

Prijava doktorske disertacije

Radnu verziju projekta doktorske disertacije doktorant prijavljuje Vijeću doktorskog studija najkasnije do početka šestog (VI) semestra a na osnovu pozitivnog mišljenja mentora i Vijeća studija. Student može predati radnu verziju doktorskog rada ako je položio ispite iz obaveznih predmeta (teorijskog i metodološkog), ispite iz izbornih predmeta, sa akademskim supervizorom pripremio nacrt strategije svoga naučnoistraživačkog rada, pripremio i odbranio temu doktorskog rada i ako ima najmanje 120 ECTS bodova.

Radna verzija doktorske disertacije predaje se u pisanom i u elektronskom obliku (O drugim detaljima v. članove 31. do 33. Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu).

Prezentacija radne verzije doktorske disertacije

Prezentacija radne verzije doktorske disertacije održava se u roku od mjesec dana od dostavljanja radne verzije doktorske disertacije Vijeću doktorskog studija.

Prezentacija se odvija javno pred komisijom i o njoj se vodi zapisnik. Doktorant iznosi rezultate radne verzije doktorske disertacije na taj način što dovodi u vezu očekivane i dobivene rezultate i potom iznosi zaključke. Tokom prezentacije komisija vodi dijalog sa doktorantom iznoseći svoja zapažanja i primjedbe. Nakon prezentacije doktorant korigira radnu verziju doktorske disertacije ugrađujući opravdane primjedbe komisije. Primjedbe komisije student je dužan ugraditi u korigovanu radnu verziju doktorske disertacije i dostaviti je u pisanom i elektronskom obliku u roku od najduže šest mjeseci od dana odbrane radne verzije.

Nakon dostavljanja korigirane radne verzije doktorske disertacije komisija sačinjava izvještaj o ocjeni doktorske disertacije (obrazac 9). Izvještaj sadrži ocjenu prezentacije rezultata rada prikazanih u doktorskoj disertaciji i u roku od 30 dana dostavlja se Vijeću doktorskog studija zajedno sa korigiranom verzijom doktorske disertacije. Svaka doktorska disertacija u formi korigirane radne verzije podliježe obavezi provjere za detekciju potencijalnog plagijarizma. O rezultatima provjere disertacije sačinjava se pismeno izjašnjenje komisije za ocjenu doktorske disertacije na rezultate njene provjere korištenjem softvera za detekciju potencijalnog plagijarizma. To pismeno izjašnjenje čini sastavni dio izvještaja komisije za ocjenu prezentacije rezultata doktorske disertacije. Vijeće doktorskog studija donosi odluku o prihvatanju izvještaja komisije i Izvještaj upućuje Vijeću fakulteta.

Odbrana doktorske disertacije

Po prijemu odluke o prihvatanju izvještaja komisije o ocjeni doktorske disertacije fakultet objavljuje na svojoj internet stranici da se korigirana radna verzija doktorske disertacije skupa sa izvještajem komisije stavlja na uvid javnosti 30 dana.

Po isteku roka od 30 dana Vijeće fakulteta na prvoj narednoj sjednici razmatra izvještaj komisije o ocjeni doktorske disertacije, kao i dostavljene primjedbe javnosti.

Nakon što Vijeće fakulteta prihvati radnu verziju doktorske disertacije i doktorantu dostavi odluku o tome, doktorant priprema finalnu verziju doktorske disertacije i dostavlja je u predviđenom broju primjeraka Vijeću doktorskog studija u pisanoj i elektronskoj formi u roku od najduže 60 dana od prijema odluke Vijeća Fakulteta. Student je obavezan, prije odbrane doktorske

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 21 od 22

disertacije, imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan rad u priznatim publikacijama koje se nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka, a koji je tematski povezan sa doktorskim istraživanjem. Ispunjavanje ove obaveze evidentira se u indeksu studenta uz potpis mentora.

Odluku o javnoj odbrani doktorske disertacije pred komisijom donosi Vijeće Fakulteta. U slučaju da neki od članova komisije bude spriječen prisustvovati javnoj odbrani doktorske disertacije, uključuje se rezervni član. Odbrana doktorske disertacije je javna i o njoj se sastavlja zapisnik. Komisija Univerziteta podnosi izvještaj o toku i rezultatu odbrane doktorske disertacije i dostavlja Senatu Univerziteta na njegovo konačno usvajanje.

Odluku Senata o usvojenom izvještaju o toku i rezultatu odbrane sa odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta i pripadajućim izvještajem Komisije Univerziteta, kao i drugom dokumentacijom dekan dostavlja Univerzitetu radi promocije doktoranada.

Nakon završetka studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje stjecanje akademskog stepena doktora nauka (dr. sci.).

Uvjeti za napredovanje u višu godinu studija

Uvjeti za prelaz iz prvog (I) u drugi (II) semestar studija: položen jedan od dva obavezna predmeta iz prvog semestra studija (minimum 12 ECTS bodova).

Uvjeti za prelaz iz drugog (II) u treći (III) semestar studija, odnosno u drugu godinu studija: bodovi prikupljeni kroz položene ispite iz obaveznih i izbornih predmeta, predan nacrt strategije istraživačkoga rada studenta, pozitivni izvještaj akademskog savjetnika (minimum 48 ECTS bodova).

Uvjeti za prelaz iz trećeg (III) u četvrti (IV) semestar studija: bodovi prikupljeni kroz položene ispite, prijavljena tema doktorske disertacije (minimum 75 ECTS bodova).

Uvjeti za prelazak iz četvrtog (IV) u peti (V) semestar studija, odnosno u treću godinu studija: bodovi prikupljeni kroz odbranu projekta doktorske disertacije, rad sa mentorom, objavljivanje naučnog rada te ostale aktivnosti (sudjelovanje na konferencijama, u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu) (minimum 100 ECTS bodova).

Uvjeti za prelazak iz petog (V) u šesti (VI) semestar studija: bodovi prikupljeni kroz rad sa mentorom, objavljivanje naučnog rada te ostale aktivnosti (sudjelovanje na konferencijama, u radionicama, ljetnim školama, boravak na stranom univerzitetu) (minimum 120 ECTS bodova).

Uvjeti za predavanje radne verzije doktorske disertacije: bodovi prikupljeni kroz položene ispite iz obaveznih predmeta (teorijskog i metodološkog), predat nacrt strategije naučnoistraživačkog rada prema kojem su planirane aktivnosti na studiju, položene ispite iz izbornih predmeta, pripremljenu i odbranjenu temu doktorske disertacije, samostalan naučnoistraživački rad, rad sa mentorom (minimum 130 ECTS bodova).

Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Nije predviđen izbor predmeta s drugih studijskih programa. Ukoliko se pronađe predmet koji se podudara s predmetom na srodnom doktorskom studiju, može se uzeti u obzir priznavanje navedenog predmeta. O priznavanju donose odluku nositelj predmeta i Vijeće dokorskog studija.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET OBRAZAC za provjeru kompletnosti prijedloga elaborata studijskog programa	Obrazac SP1
	Stranica 22 od 22

Načini dokumentiranja 30 ECTS praktične nastave

Praktična nastava nije predviđena NPP-om te za nju nema posebno iskazanih ECTS bodova.

Informacija o načinu završetka studija

Doktorski studij iz lingvistike završava se uspješnim ispunjavanjem svih obaveza utvrđenih nastavnim programom te odbranom doktorske disertacije. Uspješnim okončanjem navedenih obaveza student stiče pravo na izdavanje diplome o stečenom naučnom zvanju doktor/doktorica lingvističkih nauka/znanosti, u skladu sa Statutom Univerziteta i Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu.

OPISI PREDMETA NA STUDIJU

Šifra predmeta: DOS LIN 601	Naziv predmeta: Metodologija savremenih lingvističkih istraživanja		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 12
Status: obavezan		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 časa Konsultacije: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta jeste upoznati studente sa metodologijom lingvističkih istraživanja, proširiti njihova saznanja i pripremiti ih za naučno-istraživački rad.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	- Opći pojmovi - Metodi i metodologija lingvističkih nauka - Terenska istraživanja u lingvisitici i sociolingvistici - Eksperimentalna metodologija - Korpusna lingvistika - Metodologija dijalektoloških istraživanja - Kontrastivni metod - Lingvostilističke metode - Kvantitativna analiza - Kvalitativna analiza sadržaja kao metoda deskriptivne lingvistike - Analiza teksta - Diskursna analiza - Analiza razgovora - Translatološka analiza - Empirijske metode istraživanja o učenju i podučavanju stranog jezika - Znanstvena komunikacija u digitalnom okruženju		
Ishodi učenja:	Znanje: Budući da se pretpostavlja da će doktoranti imati različita predznanja o metodama koje se primjenjuju kako u lingvistici kao općoj znanosti tako i u njenim pojedinim disciplinama, očekujemo da na kraju ovog semestra svi raspolažu određenim nivoom znanja o metodologiji savremenih lingvističkih disciplina. Vještine: Doktoranti će vladati metodama naučnog istraživanja.		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	Kompetencije: Doktoranti će steći kompetencije za naučna istraživanja u oblasti lingvistike.	
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje	
Metode izvođenja nastave:	Nastava se obavlja kroz frontalni, grupni i individualni rad. Frontalni oblik rada zastupljen je na predavanjima. Grupni oblik rada zastupljen je kroz diskusiju. Individualni oblik rada podrazumijeva izradu seminarskog rada.	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Na pismenom ispitu studenti izvlače dva pitanja. Na kraju semestra prezentiraju svoj seminarski rad. Struktura ocjene:	
	Seminarski rad i prezentacija seminarskog rada	33,33%
	1. ispitno pitanje	33,33%
	2. ispitno pitanje	33,33%
	Ukupno:	100%
Literatura:	Obavezna: Materijali sa nastave Dopunska (literatura dostupna u biblioteci): - Bartschaft, Brigitte (1996): Methoden der Sprachwissenschaft: von Hermann Paul bis Noam Chomsky. Berlin: Erich Schmidt. - Guillaume, Gustave (1988): Principi teorijske lingvistike. Zagreb: Globus. - Lehmann, Hubert (1973): Linguistische Modellbildung und Methodologie. Tübingen: Max Niemeyer. - Malmberg, Bertil (1979): Moderna lingvistika. Beograd: Slovo ljubve.	

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 602		Naziv predmeta: PRAVCI U LINGVISTICI	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 12
Status: obavezni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata s najvažnijim lingvističkim teorijama, pravcima i školama unutar tih teorija. Ovaj kolegij predstavlja uvod u izučavanje lingvistike kao nauke, pružajući studentima uvid u osnovne postulate moderne lingvistike i u različite perspektive iz kojih se može izučavati jezik. Naglasak se stavlja na međusobno prožimanje i utjecaj različitih lingvističkih teorija i lingvističkih škola.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Pregled historije bavljenja jezikom Lingvistika u Evropi u 20. st. – F. de Saussure i strukturalizam Američki strukturalizam Lingvistika teksta Praška lingvistička škola i njen značaj za razvoj Lingvistike teksta Sociolingvistika Sistemska funkcionalna lingvistika i njen značaj za razvoj Analize diskursa i Kritičke analize diskursa Kognitivna semantika Pragmatika — Paul Grice – doprinos filozofije razvoju lingvistike Govorni činovi – J. L. Austin i J. R. Searle – doprinos filozofije razvoju lingvistike Analiza konverzacije – H. Sacks, E. Schegloff, G. Jefferson – doprinos sociologije razvoju lingvistike Doprinos psihologije i neuroznanosti razvoju lingvistike Jezik i percepcija svijeta: Govorni jezik u prisustvu jezičkih deficita Generativna lingvistika i njen značaj za studije procesiranja Korpusna lingvistika		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon odslušanog kolegija student ovladava lingvističkom naučnom terminologijom, uočava sličnosti i razlike		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	između različitih teorija i pravaca u lingvistici te uspostavlja veze između njih. Vještine: Nakon odslušanog kolegija student može samostalno predstaviti lingvističku teoriju ili pravac za koji pokaže interesovanje i uraditi jednostavno istraživanje iz zadatog teorijskog okvira. Kompetencije: Nakon odslušanog kolegija student je ovladao osnovnim postulatima različitih lingvističkih teorija i pravaca u dovoljnoj mjeri da može uz pomoć supervizora odabrati svoje uže polje istraživanja u narednom semestru i specijalizirati se u tom polju.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	U toku semestra studenti biraju temu za 1 (jedan) seminarski rad, rade na njemu i po odslušanom kolegiju predaju seminarski rad. Usmeni ispit se sastoji od prezentacije i odbrane seminarskog rada (8 ECTS) , kao i razgovora o temama obrađivanim u toku kolegija i o pročitanoj literaturi (7 ECTS).
Literatura:	Obavezna: Odabrana poglavlja iz udžbenika: Benvenist, E. (1975). <i>Problemi opšte lingvistike</i>. Beograd: Nolit. Bloomfield, L. (1961). <i>Language</i>. New York, Chicago, San Francisco, Toronto: Holt, Rinehart and Winston. Bloor, T. and Bloor, M. (2004). <i>The functional analysis of English: A Hallidayan approach</i>. 2nd ed. London: Arnold. Bugarski, R. (1984). <i>Jezik i lingvistika</i>. Beograd: Nolit. Bugarski, R. (1996). <i>Lingvistika o čoveku</i>. Drugo, dopunjeno izdanje. Beograd: Čigoja štampa, XX vek. Carroll, J. B. (ed.) (1956). <i>Language, Thought & Reality – Selected Writings of Benjamin Lee Whorf</i>. Cambridge, Massachussets: The M.I.T. Press. Glovacki-Bernardi, Z. et al. (2007). <i>Uvod u lingvistiku</i>. II. prošireno izdanje. Zagreb: Školska knjiga. Harris, Z. (1951). <i>Structural Linguistics</i>. Chicago & London: The University of Chicago Press. Ivić, M. (1963). <i>Pravci u lingvistici</i>. Ljubljana: Državna založba Slovenije. Mandelbaum, D. G. (ed.) (1963). <i>Selected Writings of Edward Sapir in Language, Culture and Personality</i>. Martinet, A. (1962). <i>A Functional View of Language</i>. Oxford: Oxford University Press. Palmer, L. R. (ed.) (1964). <i>Elements of General Linguistics – André Martinet</i>. London: Faber and Faber Ltd.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Riđanović, M. (1998). <i>Jezik i njegova struktura: savremeno lingvističko osvjetljenje</i>. 3. izdanje. Sarajevo: Šahinpašić. Sapir, E. (1984). <i>Ogledi iz kulturne antropologije</i>. Drugo dopunjeno izdanje. Beograd: Prosveta. Škiljan, D. (1994). <i>Pogled u lingvistiku</i>. IV. izmijenjeno izdanje. Rijeka: Naklada Benja. Dopunska: Literatura koju predlažu gostujući profesori u okviru kolegija
--	--

Šifra predmeta: DOS LIN 611	Naziv predmeta: Kritička diskursna analiza		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: IZBORNI		Ukupan broj sati: 6 Predavanja: 2 časa Konsultacije: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Upisan 3. ciklus 2. semestar		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni je cilj predmeta upoznavanje studenata/-ica sa analizom diskursa, posebno sa kritičkom diskursnom analizom (CDA), njenim postulatima i tehnikama. Ukazuje se na tri nerazdvojna aspekta proučavanja: deskripciju, interpretaciju i eksplanaciju, te na specifičnu (subjektivnu i angažiranu) poziciju analitičara. Cilj je pokazati i dekonstruirati funkcioniranje moći u različitim diskursnim tipovima. Uz to, cilj je osposobiti studente za kritičku interpretaciju diskursa – od političkog do svakodnevnog, od literarnog do akademskog, sa posebnim osvrtom na multimedijalni diskurs.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Diskursna analiza (DA) i kritička diskursna analiza (CDA) u kontekstu diskursnih studija. Modeli teksta i diskursa. Kritički trodimenzionalni model diskursne analize. Halidayev pristup kao lingvistička osnova CDA. Predstavljanje socijalnih aktera, procesa, okolnosti, modalnosti, misli i govora sudionika. Osvajanje diskursa. Moć, kontrola, manipulacija, ideologija. Raslojavanje polja diskursa. Strategije učtivosti. Akademski diskurs i moć. Diskurs jezične politike. Medijski diskurs. Diskurs moći u crtanom (animiranom) filmu. Prevođenje i moć. Politički diskurs. Razgovorni diskurs. Rod i moć. Reklamni diskurs. Kritička diskursna stilistika i literarni diskurs. Vizuelno i prostorno predstavljanje i moć.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/-ice će steći teorijska znanja o kritičkoj diskursnoj analizi i njenom mjestu u kontekstu diskursnih studija. Moći će definirati osnovne pojmove (moć, manipulacija, kontrola) i nabrojati i analizirati osnovne strategije manipulacije. Moći će opisati diskursni tip, podtip ili žanr, analizirati ga i interpretirati. Vještine: Studenti/-ice će moći prepoznati manipulativne namjere govornika u nekom diskursu. Ovladat će sposobnošću kritičkog		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	promišljanja diskurzivne konstrukcije moći. Ovladat će vještinama koje će im omogućiti da i sami proizvode tekstove koji su usmjereni na kreiranje jednakih odnosa moći. Kompetencije: Student/-ica će izgraditi kritičku svijest o jeziku, pri čemu će moći i osvijestiti vlastitu subjektivnu poziciju. Moći će uočiti strategije manipulacije u diskursu i sredstva za proizvođenje nejednakih odnosa moći te steći kompetencije kritičkog promišljanja različitih tipova diskursa. Moći će uočiti nejednake odnose moći i u vizuelnim i prostornim elementima diskursa (reklama, fotografija, film). Moći će se kritički osvrnuti na domete same CDA.																																				
Cilj održivog razvoja (SDG):	Kvalitetno obrazovanje, bolje razumijevanje Drugoga i rodna ravnopravnost.																																				
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (frontalni metod, interaktivna nastava uz power point prezentacije, video, internet). Diskusija. Razgovor o pročitanoj literaturi. Individualni i grupni rad na satu i kod kuće. Samostalna izlaganja studenata/-ica na odabranu temu																																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Polusemestralna provjera teorijskog znanja.</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>2.</td><td>Završni pismeni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>3.</td><td>Samostalne prezentacije (izlaganja)</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>4.</td><td>Dolasci i aktivnost na satu</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Za 1 studenti/-ice pišu kraći test, a za 2 pišu esej na odabranu temu, za koji se izračunava broj bodova i procent (v. skalu koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procent nosi bodova prema skali ocjenjivanja; • za 3 – prezentacije – ocjenjuje se tema koju je student/ica izabrao/-ala, način izlaganja, primjena teorijskog znanja. • Boduju se redovni dolasci na predavanja i aktivnost na satu. • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna provjera teorijskog znanja.	20	20	2.	Završni pismeni ispit	30	30	3.	Samostalne prezentacije (izlaganja)	30	30	4.	Dolasci i aktivnost na satu	20	20													Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Polusemestralna provjera teorijskog znanja.	20	20																																		
2.	Završni pismeni ispit	30	30																																		
3.	Samostalne prezentacije (izlaganja)	30	30																																		
4.	Dolasci i aktivnost na satu	20	20																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Literatura:	OBAVEZNA: Bourdieu, P. (1992) Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena. Zagreb: Naprijed. De Beaugrande, R. (1997) The Story of Discourse Analysis. U: Ur. T. van Dijk.																																				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 3 od 3
---	--------------------------------

	Discourse as Structure and Process. Vol 1. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 35-62. Fairclough, N. (1995) Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language. London, New York: Longman. Fairclough, N. (2001) Language and Power. Second edition. Harlow: Pearson Education Limited. Foucault (Fuko), M. (2007) Poredak diskursa. Loznica: Karpos, Beograd: Zuhra. Katnić-Bakaršić, M. (2012) Između diskursa moći i moći diskursa. Zagreb: ZORO. Lakoff, R. T. (1990) Talking Power. The Politics of Language in Our Lives. Basic Books. A Division of Harper-Collins Publishers. Machin, David, Mayr, Andrea. (2012) How To Do Critical Discourse Analysis. Los Angeles, London, New Delhi, Singapore, Washington DC: SAGE. Dopunska: Mills, S. (1995) Feminist Stylistics. London and New York: Routledge. Van Dijk, T. A. (2006) Discourse and manipulation. Discourse and Society. Vol. 17(2). SAGE Publications (London, Thousand Oaks, CA and New Delhi). Pp. 359-383. Van Dijk, T. A. (2008) Discourse and Power. Palgrave Macmillan. Van Leeuwen, T. (2008) Discourse and Practice. New Studies for Critical Discourse Analysis. Oxford: Oxford University Press. Venuti, L. (1998) The Scandals of Translation. Towards an ethic of difference. London, New York: Routledge. Weiss, G., Wodak, R. (eds.) (2007) Critical Discourse Analysis. Theory and Interdisciplinarity. Palgrave, Macmillan. Wodak, Ruth (2015) Critical Discourse Analysis, Discourse-Historical Approach. U: K. Tracy et al. (ur. John Wiley & Sons Inc. DOI: 10.1002/9781118611463/wbielsi116. 1-14. Napomena: Čitaju se samo izvodi iz odabrane literature, nešto tokom predavanja. Po potrebi se uvodi i proširena literatura za pojedina pitanja.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 612		Naziv predmeta: Kroskulturalna pragmatika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Konsultacije 2 Seminar 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta upoznati polaznike s teorijskim pretpostavkama deikse, analize konverzacije, govornih činova i strategija učtivosti, koje će im omogućiti analizu i interpretaciju govornog i pisanog diskursa unutar različitih jezika i kultura. Analizirat će se kako se deiksa, konverzacija i govorni činovi (komplimenti, zahtjevi, molbe, ponude, isprike i sl.) realiziraju u različitim jezicima i kojim se strategijama učtivosti ublažavaju disensni govorni činovi. Pažnja će biti usmjerena i na neupotrebu strategija učtivosti, realizaciju disensnih govornih činova kao i na strategije neučtivosti u različitim jezicima i kulturama.		
Tematske jedinice:	- Deiksa - Analiza konverzacije - Konverzacijske implikature - Teorija govornih činova - Klasifikacija govornih činova; Konsensni i disensni govorni činovi - Teorije učtivosti: 1. teorije učtivosti s aspekta konverzacijske maksime, 2. teorije učtivosti s aspekta očuvanja obraza; - Društveni kontekst i lingvističke forme koje prate ilokuciju i učtivost - Strategije neučtivosti - Realizacija različitih govornih činova (komplimentata, zahtjeva, molbi, ponuda, isprika i sl.) u različitim jezicima i njihova kontekstualna uslovljenost -Semantički primitivi Anne Wierzbicke		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon uspješno odslušanog predmeta studenti će moći definirati i objasniti osnovne pojmove kao što su		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	deiksa, analiza konverzacije, strategije učtivosti, obraz, maksime učtivosti, konsensni i disensni govorni činovi. Vještine: Studenti će moći primijeniti znanje i kritičko razumijevanje teorijskih koncepata i principa kroskulturalne pragmatike. Kompetencije: Studenti će nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita moći integrirati stečena znanja i vještine iz područja kroskulturalne pragmatike te ih kontinuirano produbljivati kroz cjeloživotno učenje. Očekuje se da će studenti moći primijeniti stečene naučne spoznaje i vještine u samostalnom istraživačkom radu.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja Seminari Samostalni zadaci
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano tokom semestra i to održavanjem kolokvija krajem semestra i završnog integralnog ispita.
Literatura:	Obavezna: Austin, J.L. (1962) <i>How to Do Things With Words</i>. London: Oxford University Press. Bakšić, S., H. Bulić (2019) <i>Pragmatika</i>. Sarajevo: Bookline. Blum-Kulka, Sh., J. House and G. Kasper (1989) <i>Cross Cultural Pragmatics: Requests and Apologies</i>. Norwood, N.J.: Ablex Publishing Corp. Bousfeld, D. and M. A. Locher (2008) <i>Impoliteness in Language: Studies on its Interplay with Power in Theory and Practice</i>. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. Brown, P., Levinson, S.C. (1987) <i>Politeness: Some Universals in Language Usage</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Hickey, L. Stewart, M. (eds) <i>Politeness in Europe</i>. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters. Leech, G. (1983) <i>The Principles of Pragmatics</i>. London and New York: Longman. Searl, Dž. (1991) <i>Govorni činovi</i>. Beograd: Nolit. Wierzbicka, A. (2003) <i>Cross-Cultural Pragmatics</i>. Berlin, New York: Mouton de Gruyter. Wierzbicka, A. (1997) <i>Understanding Cultures Through Their Key Words</i>. New York, Oxford: Oxford University Press. Dopunska: Holiday, A., M. Hyde and J. Kullman (2004) <i>Intercultural Communication</i>. London: Routledge. Lakoff, T. R., Ide, S. (eds.) (2005) <i>Broadening the Horizon of Linguistic Politeness</i>. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 613		Naziv predmeta: Minimalistički program	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegij ima dva osnovna cilja: prvi je da studentima ponudi uvod u najnovija istraživanja u oblasti sintaksičke teorije iz ugla generativne gramatike, i to u pristupu koji razrađuje Noam Chomsky, a poznat je kao Minimalistički program, a drugi je da pruži detaljan opis i objašnjenje čitavog niza sintaksičkih fenomena engleskog jezika. Studenti će se upoznati sa složenijim istraživanjima u oblasti sintaksičke teorije iz ugla generativne gramatike.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Ovaj kolegij se bavi Minimalističkim programom (MP) koji je inaugurisao Noam Chomsky u ranim devedesetim godinama prošlog vijeka. Ovaj pristup je doveo do značajnog preispitivanja nekih osnovnih postavki o jeziku koje su bile u opticaju u prcthodnom modelu, poznatom kao Teorija principa i parametara. Chomsky predstavlja MP kao program, a ne kao zaokruženu teoriju. MP zapravo pruža jedan konceptualni okvir koji se koristi za dalji razvoj gramatičke teorije. MP uvodi radikalne promjene u tehnički aparat generativne gramatike, npr. X-bar teorija se reducira na tzv. Bare Phrase Structure, eliminisana je distinkcija između dubinske i površinske strukture, eliminisan je pojam upravljanja (government). Najzad uvodi se pojam faza (phases) u sintaksičkoj derivaciji. Kolegij će biti zaključen razmatranjem najnovijeg istraživanja Noama Chomskog koje se odnosi na građenje sintaksičke strukture u fazama.		
Ishodi učenja:	Znanje: steći dublji uvid u tumačenje temeljnih lingvističkih jedinica u oblasti sintakse sa teorijskih polazišta generativne sintakse. Vještine: usvojiti vještine razlikovanja glavnih elemenata sintaksičke strukture u engleskom jeziku i načine njihovog predstavljanja u generativnoj sintaksi		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 2 od 3
---	--

	Kompetencije: upoznati se sa sistemima i klasifikacijom sintaksičkih jedinica u engleskom jeyiku kako ih vidi generativna sintaksa.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi kroz predavanja, seminare i konsultacije.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Seminarski rad
Literatura:	Obavezna: Radford, A. 2009. <i>Analysing English Sentences: A Minimalist Approach</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Radford, A. 2016. <i>Analysing English Sentences</i>. Second edition. Cambridge: Cambridge University Press. Dopunska: Chomsky, N. 1993. A minimalist program for linguistic theory. In: Hale, K. and S. J. Keyser, eds. <i>The view from Building 20: Essays in linguistics in honor of Sylvain Bromberger</i>. Cambridge, MA: MIT Press. 1-52. Chomsky, N. 1995. <i>The Minimalist Program</i>. Cambridge, MA: The MIT Press. Chomsky, N. 2000. Minimalist inquiries: the famework. In: <i>Step by Step: Essays on Minimalist Syntax in Honor of Howard Lasnik</i>, eds. R. Martin, D. Michaels and J. Uriagereka, 89- 155. Cambridge. Mass: MIT Press. Chomsky, N. 2000. <i>New horizons in the study of language and mind</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Chomsky, N. 2001. Derivarion by Phase. In: <i>Ken Hale: A Life in Language</i>, ed. M. Kenstowicz, 1-52. Cambridge, Mass.: MIT Pr. Chomsky, N. 2004. Beyond Explanatory Adequacy. In: <i>Structures and Beyond. The Cartography of Syntactic Structures</i>, ed. Adriana Belletti, 104-131. Oxford: Oxford University Press. Chomsky, N. 2005. Three Factors in Language Design. <i>Linguistic Inquiry</i> 36: 1-22. Chomsky, N. 2007. Approaching UG From Below. In: <i>Interfaces + Recursion = Language?</i>, eds. U. Sauerland and H. M. Gartner, 1-29. New York: Mouton de Gruyter. Chomsky, N. 2008. On Phases. In: <i>Foundational Issues in Linguistic Theory. Essays in Honor of J.-R. Vergnaud</i>, eds. R. Freidin, C. P. Otero and M. L. Zubizarreta. 133- 166. Cambridge, MA: MIT Press. Adger, D. 2003. <i>Core Syntax. A Minimalist Approach</i>. Oxford: Oxford University Press. Boeckx, C. 2006. <i>Linguistic Minimalism. Origins, Concepts,</i>

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	<i>Methods and Aims</i>. Oxford: Oxford University Press. Bošković, Ž. and H. Lasnik (eds). 2006. <i>Minimalist Syntax: The Essential Readings</i>. Malden, MA: Blackwell. Cook, V. J. and Newson, M. 2007. <i>Chomsky's Universal Grammar: An Introduction</i>. Third Edition. Malden: Blackwell. Hornstein, N., J. Nunes and K. Grohmann. 2005. <i>Understanding Minimalism</i>. Cambridge: Cambridge University Lasnik, H., J. Uriagereka and C. Boeckx. 2005. <i>A Course in Minimalist Syntax</i>. Malden, MA: Blackwell. Radford, A. 2004. <i>Minimalist Syntax: Exploring the Structure of English</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Uriagereka J. 1998. <i>Rhyme and Reason. An Introduction to Minimalist Syntax</i>. Cambridge, Mass: MIT Press. Webelhuth, G. (ed.). 1995. <i>Government and Binding Theory and the Minimalist Program: Principles and Parameters in Syntactic Theory</i>. Malden, MA: Wiley-Blackwell.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 614	Naziv predmeta: Rodna perspektiva u jezičkim istraživanjima		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da studentima/icama na doktorskim studijama pruži uvid u odnos jezika i roda, koji predstavljaju neizostavan predmet proučavanja u okviru interdisciplinarne naučne oblasti poznate pod nazivom rodne studije ili studije roda. Imajući u vidu stručni profil polaznika ovoga kolegija, u prvi plan se stavlja lingvistički aspekt ove problematike, ali uz stalno referiranje na njene implikacije u savremenom društvu. Na taj način se studentima/icama omogućuje da dobiju cjelovitiji uvid u ovu problematiku a time i da shvate njenu važnost u kontekstu savremene sociolingvističke situacije u našoj zemlji i šire.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Jezik i rod iz perspektive rodniх studija. Historijat proučavanja odnosa jezika i roda Savremeni teorijski pristupi odnosu jezika i roda i njegove implikacije na moderno društvo Politički korektan jezik iz perspektive rodniх studija. <i>Nomina professionis</i> kao ogledalo primjene politički korektnog jezika		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/ce će biti upoznati sa pojmovima jezik i rod iz perspektive rodniх studija, razlikom među njima te historijatom njihova proučavanja. Pored toga, bit će upoznati sa savremenim teorijskim pristupima ovom problemu i njegovim implikacije na moderno društvo. Vještine: studenti/ce doktorskih studija moći će istražiti primjenjivost modernih teorijskih postavki u praksi, tj. istražiti koliko su dostignuća savremene teorije u ovoj oblasti doista prihvaćena i primijenjena u svakodnevnoj jezičkoj praksi. Kompetencije: Studenti/ce doktorskih studija moći će kompetentno interpretirati svakodnevnu jezičku praksu iz perspektive rodniх studija.		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Usmeni ispit na kraju semestra
Literatura:	Obavezna: 1. Christie, Ch. (2000) <i>Gender and Language: Towards a Feminist Pragmatics</i>. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2. Eckert, P.; McConnell-Ginet, S. (2005) <i>Language and Gender</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 4-th ed. 3. Glovacki-Bernardi, Z. (2008) <i>Kad student zatrudni...rasprava o rodnoj perspektivi u jeziku</i>. Zagreb: Alfa. 4. Savić, S.; Čanak, M.; Mitro, V.; Štasni, G. (2009) <i>Rod i jezik</i>. Novi Sad: Ženske studije i istraživanja i Futura publikacije. 5. Šehović, A. (2003) "Upotreba mocionih sufiksa (u nomina agentis et professionis) u savremenom razgovornom bosanskom jeziku". U: <i>Pismo</i>. 1/1: 73–92. 6. Šehović, A. (2012) <i>Jezik u bosanskohercegovačkim dramama 20. vijeka</i>. Sarajevo: Institut za jezik. 7. Šehović, A. (2023) "Od rodno (ne)osjetljivog ka rodno neutralnom (nebinarnom) jeziku u lingvističkoj bosnistici". U: J. Čaušević, A. Bašić, M. Vrebac (ur.), <i>Ka rodno nebinarnim jezičkim praksama</i>. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar, 17–28. 8. Thomas, L.; Wareing, S.; Singh I.; Peccei, J. S.; Thornborrow, J.; Jones, J. (eds.) (2005) <i>Language, Society and Power</i>. New York: Routledge. 2-nd edition. Dopunska: 1. Lakoff, R. (1973) "Language and woman's place". U: <i>Language in society</i>. 2/1: 45–80. 2. Lovrić-Jović, I. (2002) "Seksizam u jeziku: zamke i varke". U: <i>Kruh i ruže</i>. Br. 18 (proljeće–ljetno 2002): 39–46. 3. Moranjak-Bamburać, N.; Jusić, T.; Isanović, A. (ur.) (2007) <i>Stereotipizacija: predstavljanje žena u štampanim medijima u jugoistočnoj Evropi</i>. Sarajevo: Mediacentar. 4. Moranjak-Bamburać, N. (2007) "Nepodnošljiva lakoća stereotipa". U: <i>Stereotipizacija: predstavljanje žena u štampanim medijima u jugoistočnoj Evropi</i>. Sarajevo: Mediacentar. Str. 15–48. 5. Tannen, D. (1994) <i>Gender and Discourse</i>. New York – Oxford: Oxford University Press.

Šifra predmeta: DOS LIN 615		Naziv predmeta: Sistemska funkcionalna lingvistika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS bodova: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Položeni predmeti iz I semestra		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sistemska funkcionalna lingvistika je jedna od vodećih lingvističkih paradigmi u 20. i 21. stoljeću, koja se kontinuirano razvija, proširujući i produbljujući naše razumijevanje načina na koji jezik funkcioniра. Cilj kolegija jeste upoznavanje studenata s osnovnim principima i tehnikama sistemske funkcionalne lingvistike, kao i alatkama za analizu teksta koje ova disciplina pruža.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Osnovne teoretske postavke sistemske funkcionalne lingvistike – jezička upotreba je funkcionalna, funkcija jezika jeste stvaranje značenja, značenja su pod uticajem društvenog i kulturnog konteksta u kojem se ta značenja generiraju i razmjenjuju, proces upotrebe jezika jeste semiotički proces, odn. proces stvaranja značenja putem izbora Tri metafunkcije jezika koje uvodi M.A.K. Halliday - ideacijska, interpersonalna i tekstualna Leksikogramatika koja je sistemski povezana s metafunkcijama jezika Informacijska i tematska struktura klauze Kohezija i koherentnost teksta Tranzitivnost Nominalizacija Pasivizacija Umetanje klauza Načini kombiniranja klauza u kompleksne rečenice – hipotaksa i parataksa Primjena funkcionalne analize na različite tipove diskursa		
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon odslušanog kolegija student zna terminologiju sistemske funkcionalne lingvistike, osnovne teoretske postavke, poznaje lingvističke škole i pravce koji su imali		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	najznačajniji uticaj na SFL, uviđa značaj ove lingvističke paradigme u savremenom svijetu. Vještine: Nakon odslušanog kolegija student samostalno analizira različite tipove diskursa koristeći teoretski okvir i metodološki aparat SFL-a. Kompetencije: Nakon odslušanog kolegija student koji se opredijelio za SFL kao užu naučnu oblast iz lingvistike samostalno, uz konsultacije s mentorom, odabire temu za doktorsku disertaciju, priprema jedan naučni rad za objavljivanje, provodi istraživanje, analizira rezultate i stavlja ih u širi društveni kontekst.
Cilj održivog razvoja (SDG):	Nije primjenjivo na predmet
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, konsultacije
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	U toku semestra studenti čitaju zadanu literaturu (poglavlja iz knjiga, naučne i pregledne članke), pripremaju prezentacije i analiziraju zadane tekstove, i na taj način se pripremaju za časove seminara. (6 ECTS) U toku semestra studenti biraju temu za 1 (jedan) seminarski rad, rade na njemu i po odslušanom kolegiju predaju seminarski rad. Usmeni ispit se sastoji od prezentacije i odbrane seminarskog rada, kao i razgovora o temama obrađivanim u toku kolegija i o pročitanoj literaturi. (6 ECTS)
Literatura:	Obavezna: Bloor, T. And Bloor, M. (2004). <i>The functional analysis of English: A Hallidayan approach</i>. 2nd ed. London: Arnold. (first edition 1995) Eggins, S. (2004). <i>An introduction to systemic functional linguistics</i>. 2nd ed. London: Continuum. (first edition 1994) Halliday, M.A.K. (1967). Notes on transitivity and theme in English, Part 1, <i>Journal of Linguistics</i> 3/1. 37-81. Halliday, M.A.K. (1967). Notes on transitivity and theme in English, Part 2, <i>Journal of Linguistics</i> 3/2. 199-244. Halliday, M.A.K. (1968). Notes on transitivity and theme in English, Part 3, <i>Journal of Linguistics</i> 4/2. 179-215. Halliday, M.A.K. (1994). <i>An Introduction to Functional Grammar</i>. 2nd ed. London: Arnold. (first edition 1985) Halliday, M.A.K. and Matthiessen, C. M.I.M. (2014). <i>Halliday's Introduction to Functional Grammar</i>. 4th ed. London and New York: Routledge. Dopunska:

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Halliday, M.A.K. and Hasan, R. (1977). <i>Cohesion in English</i>. London: Longman. Halliday, M.A.K. and Hasan, R. (1989). <i>Language, context and text: aspects of language in a social-semiotic perspective</i>. Oxford: Oxford University Press. Hart, C. (2014). <i>Discourse, Grammar and Ideology – Functional and Cognitive Perspectives</i>. London: Bloomsbury. Matthiessen, C. M.I.M. (2012). Systemic Functional Linguistics as applicable linguistics: social accountability and critical approaches. <i>D.E.L.T.A.</i> 28: Especial. 435-471.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 616		Naziv predmeta: Putopisni žanr u okvirima savremenih stilističkih istraživanja	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: IZBORNI		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Konsultacije 2 Seminar 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta najprije upoznati studente s teorijskim i metodološkim postulatima u okvirima savremenih lingvističkih i stilističkih istraživanja tekstnih vrsta, a potom pažnju usmjeriti na analizu i interpretaciju putopisnog žanra kao kompleksne, kontekstualizirane i komunikativno uvjetovane tekstne vrste iz čijeg se stila iščitavaju različite konfiguracije kulture putovanja, odnosno njegove veze s književnim, povijesnim, socijalnim, političkim i drugim društvenim dimenzijama i procesima. U tom cilju studentima se predstavlja slojevit model stilističke analize putopisnog žanra koji uključuje pragmatilističke, diskursnostilističke, tekstostilističke i lingvostilističke teorijske i metodološke postulate u pristupu žanru te, na svakom od ovih planova, otvara pitanje vezano za istraživanje žanra u okvirima kritičke stilistike. Suštinski su ciljevi osposobiti studente za sistemsko razumijevanje i vladanje istraživačkim vještinama i metodama u pristupu putopisnom žanru; ukazati na prednost savremenih stilističkih pristupa u okviru kojih se žanr posmatra kao kontekstualizirana i komunikativno uvjetovana tekstna vrsta; otvoriti mogućnost primjene ponuđenog modela u analizi i interpretaciji drugih neistraženih žanrova, posebno onih koji se u tradicionalnom sistemu funkcionalnih stilova tretiraju kao prijelazni/rubni žanrovi te motivirati studente za vlastite, nove ideje koje mogu voditi do novih istraživačkih razina vezanih za širenje tematskih okvira žanra u uvjetima aktuelnih društvenih procesa.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Tipologija tekstova kao lingvistički problem. Problem razgraničenja pojmova <i>žanr</i> i <i>tip/vrsta teksta</i>. <i>Stil</i> i <i>žanr</i> u teoriji govornih žanrova M. Bahtina. Problem “rubnih” žanrova. Kriteriji tekstualnosti u kognitivno-diskurzivnoj paradigmi: stav autora teksta (intencionalnost), recipijenta (prihvatljivost) i komunikativni okvir (situativnost). Teorijski i metodološki parametri pragmatilistike, diskursne stilistike, stilistike teksta, lingvističke stilistike, kritičke stilistike u istraživanju putopisnih tekstova. <i>Komunikativno-pragmatički okvir putopisnog žanra</i>. Predtekstualni situativno-kognitivni elementi putopisnog žanra – znanje o predtekstualnoj situaciji putovanja i realnoj referenciji kao putopisna konvencija. Pragmatičko ishodište i okvirne obavijesti o činu putovanja kao žanrovski signali u globalnoj strukturi putopisnih tekstova (iskazi o namjeri i/ili motivu putovanja, kalendarskom vremenu, infrastrukturi, saputnicima/vodičima). Pravilo žanra – referencija na putopisne		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	destinacije (fakticitet) – geokulturalna taksonimija – postuliranje stvarnosti za njeno opisivanje. Model govornih činova. Ekspresivi – subjektivno uobličavanje viđene stvarnosti. Direktivi – sugestivno obraćanje čitaocu. Eksplikativi – metatekstualni i metajezički signali putopisnog diskursa. <i>Metastruktura – putopisni autoreferencijalni, intertekstualni i intermedijalni stilemi.</i> Autoreferencijalni okvir. Autoreferencijalni monolog. Citati kao intertekstualni stilemi. Žanrovski kodovi dnevnika, eseja, memoara i sl.; sistem vrijednosti koji se prenosi kroz razgovorne, novinarske, političke, dokumentarne i sl. žanrovske kodove; diskursi različitih kultura: reklame, parole, poslovice, epigraf i sl. Intermedijalni stilemi – putopisni tekst i vizualne umjetnosti. <i>Semantičko-funkcionalna (tematska) makrostruktura putopisa.</i> Naracija i deskripcija kao dominantni načini razvijanja putopisnih tematskih sadržaja. Pripovjedne sekvence (polazak, putovanje, dolazak/boravak) i pripovjedno vrijeme. Vremenska tačka gledišta i narativne figure – analepsa i prolepsa. Prostorna tačka gledišta i tipovi opisa. Dinamika prostorne tačke gledišta u konstituiranju putopisne topografije kao žanrovske dominante. Hipotipoze. <i>Putopisni mikrostilemi.</i> Semantičko-stilska funkcija glagola kretanja i gledanja/opažanja; karakteristični pridjevi. Funkcionalna leksička slojevitost – shvatanje leksika kao klasifikatora društvenih iskustava. Dominantne figure i tropi (npr. sinegdoha <i>oko</i> kao karakterističan trop; konotativna značenja <i>prostorne granice</i> (npr. <i>s ove</i> i <i>s one</i> strane granične linije, <i>istočni susjed – zapadni susjed, ovdje i tamo</i>), konotacije povezane s pojmom <i>dom/kuća</i> (dom kao domovina, Evropa, svijet) i dr.).			
Ishodi učenja:	Znanje: teorijska i metodološka znanja u okvirima savremenih stilističkih istraživanja putopisnog žanra, s mogućnošću njihove primjene u istraživanju drugih neistraženih žanrova, posebno onih koji se u tradicionalnom sistemu funkcionalnih stilova tretiraju kao prijelazni/rubni žanrovi, odnosno žanrova koji nastaju i razvijaju se u okvirima savremenih društvenih tokova. Vještine: sistemsko razumijevanje i vladanje istraživačkim vještinama i metodama u pristupu putopisnom žanru; sposobnost za kritičku analizu i vrednovanje ponuđenog modela analize žanra te sintezu novih i složenih ideja koje mogu voditi do novih razina fragmentacije u istraživanju stilističkih osobina putopisnog žanra, posebno u pogledu njegova smještanja u širi analitički okvir određen apstraktnijim pojmovima poput <i>mobilnosti</i> u uvjetima aktuelnih društvenih procesa. Kompetencije: primjena usvojenih znanja i vještina u samostalnom stilističkom istraživanju putopisnog žanra, kao i drugih neistraženih žanrova na korpusu bosanskog ili nekog drugog jezika; ocjena i unapređenje ponuđenih stilističkih metoda u istraživanju žanra te pružanje novih ideja u razvoju žanrovske stilistike.			
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje			
Metode izvođenja nastave:	- usmeno izlaganje - interaktivno analiziranje, komentiranje i pojašnjavanje teorijskih tekstova - rad na konkretnim putopisnim predlošcima (okvirni korpus čine odabrani bh. putopisni tekstovi od kraja 19. vijeka do najnovijih putopisnih ostvarenja 21. stoljeća): a) uočavanja osobina individualnog stila koje dovode do pomjeranja žanrovskih granica, b) pokazati kako se s promjenom društvenog konteksta mijenjao stil putopisnog žanra - diskusija			
Metode provjere	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

znanja sa strukturom ocjene:	1.	Seminarski rad – obrada i predstavljanje programskih sadržaja iz šire literature	25	25
	2.	Istraživački seminarski rad o odabranoj temi	35	35
	3.	Prezentiranje seminarskih radova (2)	12	12
	4.	Redovni dolasci	8	8
	5.	Završni usmeni razgovor	20	20
	Ukupno: 100 bodova			100%
Literatura:	Obavezna: 1. Bahtin, M. (1980) Problem govornih žanrova. <i>Treći program</i>. IV/47. Str. 233–270. 2. Beaugrande, R. A. – Dressler, W. U. (2010) <i>Uvod u lingvistiku teksta</i>. Zagreb: Disput. 3. Blanton, C. (2002) <i>Travel writing: The self and the world</i>. New York – London: Routledge. 4. Duda, D. (1998) <i>Priča i putovanje</i>. Zagreb: Matica hrvatska. 5. Lovrenović, I. (1985) Uvod u čitanje suvremenog bosanskohercegovačkog putopisa. U: <i>Putopisi (izbor)</i>. Savremena književnost naroda i narodnosti BiH u 50 knjiga. Knjiga 50. Sarajevo: Svjetlost. 6. Pederin, I. (2009) <i>Povijesna poetika putopisa</i>. Split – Omiš: I. Pederin – Tiskara „Franjo Kluz“. 7. Peković, S. (ur.) (2001) <i>Knjiga o putopisu</i>. Zbornik radova. Beograd: Institut za književnost i umetnost. 8. Puriš, B. (2024) <i>Stilistika bosanskohercegovačkog putopisa XX vijeka</i>, Sarajevo: Bosansko filološko društvo. 9. Tijanović, H. (2006) <i>Multimedijalnost putopisa Zuke Džumhura: Interkulturni, intertekstualni i intermedijalni aspekti</i>. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Dodatna: 1. Bodrova, A. G. (2016) Znanstvena pot do terre incognite (slovenski ženski potopisi konca 19. – prve polovice 20. stoljeća), <i>Slavistična revija</i>, 3. Str. 283–297. 2. Duda, D. (2012) <i>Kultura putovanja: Uvod u književnu iterologiju</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 3. Farago, K. (2007) <i>Dinamika prostora, kretanje mesta: Studije iz geokulturalne naratologije</i>. Novi Sad: Stylos. 4. Gvozden, V. (2011) <i>Srpska putopisna kultura 1914–1940: Studija o hronotopičnosti susreta</i>. Beograd: Službeni glasnik. 5. Matešić, M. – Slapšek, S. (2017) <i>Rod i Balkan: Porodnjavanje balkanizma – putovanje do druge s preprekama</i>. Zagreb: Durieux. 6. Mirkov-Bogdanović, N. (2013) <i>Poetika verzija putopisne i memoarske proze</i>. Beograd: Narodna biblioteka Srbije. 7. Wales, K. (2001) <i>A Dictionary of Stylistics</i>. London: Longman. 8. Weber, J. J. (1996) <i>The stylistics reader: From Roman Jakobson to the present</i>. London – New York – Sydney – Auckland: Arnold.			

Šifra predmeta: DOS LIN 617		Naziv predmeta: Tipologija relativne rečenice	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita:12
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje sa tipološkim karakteristikama relativne rečenice u različitim jezicima svijeta, odnosno karakteristikama konstruiranja relativne rečenice, različitim tipovima relativnih rečenica koje se u jezicima svijeta realiziraju, funkcijama relativne rečenice, te obuhvatu pojma relativne rečenice u lingvističkoj tipologiji nasuprot različitim lingvističkim tradicijama.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Predavanja u sklopu ovog predmeta obuhvataju pregled tipoloških karakteristika konstruiranja relativne rečenice u različitim jezicima, pri čemu će naglasak biti na položaju relativne rečenice u odnosu na antecedenta, strategijama kodiranja funkcije antecedenta u relativnoj rečenici, hijerarhiji dostupnosti sintaktičkih funkcija/pozicija relativizaciji, te tipovima relativizatora. Pažnja će također biti posvećena sintaktičkim funkcijama relativne rečenice u nadređenoj, te analizi obuhvata pojma relativne rečenice iz tipološke perspektive, odnosno sa stanovišta strategija formiranja relativnih rečenica. Časovi seminara i konsultacija bit će usmjereni ka individualnom radu kandidata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti kandidata u radu na konkretnim temama vezanim za sadržaj predmeta.		
Ishodi učenja:	Znanje: - poznavanje tipoloških karakteristika relativne rečenice - poznavanje različitih tipova relativne rečenice u zavisnosti od položaja relativne rečenice u odnosu na antecedenta - poznavanje različitih strategija formiranja relativne rečenice, a posebno strategija kodiranja funkcije antecedenta u relativnoj rečenici		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 2 od 4
---	--------------------------------

	- razumijevanje hijerarhije dostupnosti sintaktičkih funkcija/pozicija relativizaciji - poznavanje tipova relativizatora - poznavanje sintaktičkih funkcija relativne rečenice u nadređenoj - razumijevanje obuhvata pojma relativne rečenice iz tipološke perspektive Vještine: - analiza tipoloških karakteristika relativne rečenice u pojedinačnim jezicima (prepoznavanje i analiza tipova relativnih rečenica u zavisnosti od položaja relativne rečenice u odnosu na antecedent, prepoznavanje i analiza primarnih i sekundarnih strategija kodiranja funkcije antedecenta u relativnoj rečenici, prepoznavanje ograničenja u dostupnosti sintaktičkih funkcija/pozicija relativizaciji u različitim jezicima, analiza sintaktičkih funkcija relativne rečenice u nadređenoj, te analiza različitih manifestacija relativne rečenice i njihovih određujućih karakteristika iz tipološke perspektive) - uočavanje tipoloških razlika između relativnih rečenica u različitim jezicima Kompetencije: - ovladavanje tipološkim karakteristikama relativnih rečenica kao polazište za sposobnost kompetentnog samostalnog istraživanja relativnih rečenica u različitim jezicima svijeta, njihove kontrastivne analize i konsekventnog dopunjavanja i mijenjanja njihovog opisa u literaturi - ovladavanje principima lingvističke tipologije kao polazište za sposobnost kompetentnog samostalnog istraživanja bilo kojeg lingvističkog fenomena
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije).
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	U strukturi ocjene učestvuju: - zalaganje na nastavi i samostalni rad sa 20 bodova - seminarski rad sa 40 bodova - usmeni razgovor sa 40 bodova. Kandidat iz svakog od naznačenih elemenata strukture praćenja i vrednovanja njegovog rada mora ostvariti najmanje 55% bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.
Literatura:	Obavezna:

UNIVERZITET U SARAJEVU -- Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

	1. Borer, H. (1990) «V+ing: It walks like and adjective, it talks like an adjective». <i>Linguistic Inquiry</i>, 21, 1: 95-103. 2. Comrie, B. (1989) <i>Language universals and linguistic typology</i>. 2nd ed. Chicago: University of Chicago Press. 3. Keenan, E. L., Comrie, B. (1977) «Noun phrase accessibility and universal grammar». <i>Linguistic Inquiry</i>, 8, 1: 63-99. 4. Keenan, E. (1985) «Relative clauses». U: <i>Language typology and syntactic description: Complex constructions</i>. Ed. T. Shopen. vol. II. Cambridge University Press: 141-170. 5. Maxwell, D. N. (1979) «Strategies of relativization and NP Accessibility». <i>Language</i>, 55, 2: 354-371. 6. Peranteau, P. M., Levi, J. N., Phares, G. C. Ed. (1972) <i>The Chicago which hunt. Papers from the Relative Clause Festival</i>, Chicago: Chicago Linguistic Society. 7. Rijkhoff, J. (2002) <i>The noun phrase</i>. Oxford Studies in Typology and Linguistic Theory. New York: Oxford University Press. 8. Shopen, T. ed. (1985) <i>Language typology and syntactic description: Complex constructions</i>. vol. I-II. Cambridge University Press. Dopunska: 1. Badawi, S., Carter, M. G., Gully, A. (2004) <i>Modern written Arabic: A comprehensive grammar</i>. London and New York: Routledge. 2. Al-Bazi, M. A. (1983) <i>Scopal properties of the Arabic relative clause</i>. Diss. University of Washington. Ann Arbor: UMI. 8404877. 3. Bloch, A. A. (1986) <i>Studies in Arabic syntax and semantics</i>. Wiesbaden: Otto Harrassowitz. 4. Buckley, R. (2004) <i>Modern literary Arabic: A reference grammar</i>. Beirut: Librairie du Liban. 5. Cantarino, V. (1975) <i>Syntax of modern Arabic prose: The compound sentence</i>. vol. I, III. Bloomington: Indiana University Press. 6. Comrie, B., Keenan, E. L. (1979) «Noun phrase accessibility revisited». <i>Language</i>, 55, 3: 649-664. 7. Drozdik, L. (1999) <i>Some aspects of relativization in Egyptian colloquial Arabic</i>. Asian and African Studies, 8, 1: 74-82. 8. Keenan, E. L., Comrie, B. (1979) «Data on the noun phrase accessibility hierarchy». <i>Language</i>, 55, 2: 333-351. 9. Kordić, S. (1995) <i>Relativna rečenica</i>. Zagreb: Matica hrvatska.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	10. Lewkowicz, N. K. (1971) «Topic-comment and relative clause in Arabic». <i>Language</i>, 47, 4: 810-825. 11. Ryding, K. C. (2005) <i>A reference grammar of Modern Standard Arabic</i>. Cambridge University Press.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 618		Naziv predmeta: Jezik iz dijahronijske perspektive	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: IZBORNI		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 časa Konsultacije: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduslov za upis:		Nema	
Cilj (ciljevi) predmeta:		Cilj ovoga predmeta je upoznavanje studenata sa dijahronijskom lingvistikom i njenim postulatima. Ukazuje se na važnost poznavanja dijahronijskog aspekta jezika te na povezanost dijahronijskog i sinhronijskog aspekta. Cilj je osposobiti studente doktorskog studija lingvistike za kritičko promišljanje pitanja u jezičkim istraživanjima radi valjanog opisa i tumačenja jezičkih pojava u širem kulturnohistorijskom i naučnom kontekstu.	
Tematske jedinice:		- Jezik u vremenu. - Pojmovi dijahronijske lingvistike. - Razvoj jezika i jezičke promjene; analogije i anomalije. - Odnos književnog jezika i prirodnih idioma. - Odnos jednojezičnosti i višejezičnosti. - Kontakti među jezicima. - Uloga kulturnohistorijskog konteksta. - Teorijska promišljanja o odnosu sinhronijskog i dijahronijskog aspekta jezika u različitim razdobljima. - Deskripcija sinhronijskog jezičkog sistema kao polazište za promatranje uzroka i principa jezičkog razvoja. - Uloga dijahronijskog aspekta jezika u razumijevanju jezičkog sistema u njegovoj sinhronijskoj dimenziji. Za studente turkologije ovo je izborni predmet iz uže oblasti. Studentima turkologije dodatno se nude informacije o razvoju turskog jezika. Iz odabranih odlomaka spomenika turske jezične baštine čitaju se njihove fonološke i morfološke te leksičke i sintaksičke karakteristike. Prolazi se kroz: 1) stari	

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 4

	anadolijski turski jezik (14-15. stoljeće); 2) osmanski jezik (16-18. st.), 3) jezik proznog teksta 19. stoljeća.
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti stječu teorijska znanja o dijahronijskoj lingvistici i njenom mjestu u kontekstu proučavanja jezika. Osposobljavaju se da jezički sistem u sinhronijskoj dimenziji promatraju iz perspektive jezičkog razvoja i jezičkih promjena. Vještine: Studenti stječu sposobnost kritičkog razmišljanja o jezičkim strukturama na nivou sinhronije u kontekstu uzroka koji utječu na jezički razvoj i jezičke promjene. Kompetencije: Studenti razvijaju kritičku svijest o jeziku i jasnije sagledavaju jezičke strukture savremenoga jezika, što ih osposobljava da kreiraju i postavljaju vrijednost novih saznanja u naučnim istraživanjima jezika. Stječu se predavačke i izlagačke kompetencije.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, prezentacije, diskusije grupe o dostupnoj i preporučenoj literature, istraživački seminari i samostalna izlaganja.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano se prati rad studenata tokom semestra. Redovni studenti redovito pohađaju nastavu i izvršavaju zadatke koji se sastoje u analiziranju i komentiranju dostupne i preporučene literature. Bodovi se dodjeljuju za svaki oblik aktivnosti (diskusija, izlaganje). Završni ispit je provjera znanja stečenoga tokom semestra, odnosno izlaganje o rezultatima istraživačkog seminara. Elementi praćenja rada studenta su aktivnost tokom semestra (40 ECTS bodova, učešće u ocjeni 40%) i ispit na kraju semestra (60 ECTS bodova, učešće u ocjeni 60%).
Literatura:	Obavezna: Bynon, Theodora (1977) <i>Historical Linguistics</i>. Cambridge. Grković-Mejdžor, Jasmina (2013) <i>Istorijska lingvistika</i>. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Novi Sad. Lass, Roger (1997) <i>Historical Linguistics and Language Change</i>. Cambridge University Press. Hock, Hans Henrich (1986) <i>Principles of Historical Linguistics</i>. Berlin – New York – Amsterdam. Obavezna za turkologe: Akar, A. (2005) <i>Türk Dili Tarihi</i>. Ötüken Yayınları. İstanbul.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

	Ercilasun, A. B. (2004) <i>Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi</i>. Akçağ Yay. Ankara. Grković-Mejdžor, Jasmina (2013) <i>Istorijska lingvistika</i>. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Novi Sad. Johanson, L. & É. Á. Csató (1998) <i>The Turkic Languages</i>. London. Lass, Roger (1997) <i>Historical Linguistics and Language Change</i>. Cambridge University Press. Dopunska: Anderson, J. M. (1982) <i>Structural Aspects and linguistic variation</i>. Amsterdam. Dionizije Tračanić (1995) <i>Gramatičko umijeće</i>, prir. i prev. Dubravko Škiljan. Latina et Graeca. Zagreb. Greenberg, Joseph H. (1963) <i>Language Universals</i>. Mass. Cambridge. Grković-Mejdžor, Jasmina (2007) <i>Spisi iz istorijske lingvistike</i>. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Novi Sad. Grković-Mejdžor, Jasmina i Milorad Radovanović (ed.) (2010) <i>Teorija dijahronijske lingvistike i proučavanje slovenskih jezika</i>. SANU: Odjeljenje jezika i književnosti. Beograd. Hock, Hans Henrich & Brian D. Joseph (1996) <i>Language History, Language Change and Language Relationships. An introduction to Historical and Comparative Linguistics</i>. Mouton de Gruyter. Berlin – New York. Jeffers, Robert & Ilse Lehist (1979) <i>Principles and methods for historical linguistics</i>. The MIT Press. Cambridge. Rajić, Ljubiša (1991) <i>Objašnjenje u istorijskoj lingvistici</i>. Biblioteka SOL. Zagreb. Yartseva, Viktoria N. (1990) General and Specific Tendencies in Historical Change of Language Type. <i>Language Typology 1987: Systematic Balance in Language</i>. (ed. W. P. Lehmann) Amsterdam – Philadelphia. John Benjamins Publishing Company, 3-16. Dopunska za turkologe: Bynon, Theodora (1977) <i>Historical Linguistics</i>. Cambridge. Caferoğlu, Ahmet (2000) <i>Türk Dili Tarihi</i>. 4.baskı. Alfa Yay. İstanbul-Bursa. Dilaçar, Agop (1970) <i>Dil, Diller ve Dilcilik</i>. TDK Yayınları. Ankara. Dionizije Tračanić (1995) <i>Gramatičko umijeće</i>, prir. i prev. Dubravko Škiljan, Latina et Graeca, Zagreb. Hock, Hans Henrich (1986) <i>Principles of Historical Linguistics</i>. Berlin – New York – Amsterdam. Lewis, Geoffrey (1999) <i>The Turkish Language Reform: A Catastrophic Success</i>. Oxford University Press.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	Tekin, T. & M., Ölmez (2003) <i>Türk Dillerine Giriş</i>. İstanbul . Davids, A. L. (1836) <i>Grammaire Turke</i>. Londres. Deny, J. (1941) <i>Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)</i>, Terc: Ali Ulvi Elöve, İstanbul. Deny, J. (1995) <i>Türk Dili Gramerinin Temel Kuralları</i>. Terc: Oyun Şahin. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara. Duman, Musa (1995) <i>Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17.</i> <i>Yüzyılda Ses Değişmeleri</i>. TDK Yayınları. Ankara. Duman, Musa (2008) <i>Makaleler : Eski Türkiye Türkçesinden</i> <i>Osmanlı Türkçesine</i>. Kesit. İstanbul. Develi, Hayati (1995) <i>Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17.</i>
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 621		Naziv predmeta: Leksikologija bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se studentima/icama na doktorskim studijama pruži uvid u leksičko bogatstvo bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika. U skladu sa stručnim profilom polaznika ovoga kolegija, studenti/ce se obavještavaju o osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline, a zatim se ta saznanja primjenjuju prilikom analize upotrebnih odlika leksičke mase. Radi cjelovitijeg uvida u analiziranu problematiku, studentima/icama se skreće pažnja i na njene sociolingvističke implikacije, tj. na činjenicu da promjene u društvu imaju veliki utjecaj na promjene u leksici, kako bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika tako i svakog drugog jezika. Posebno se obrađuje leksika stranog porijekla u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Osnovni pojmovi i određenje leksikologije Leksikološke discipline sa visokim stepenom autonomije Tvorba riječi. Frazeologija. Etimologija. Onomastika. Terminologija. Termin i leksema. Opći leksikon i njegov razvoj Upotrebne odlike leksičke mase Upotreba leksike kao psihička, socijalna, ontološka i vremenska činjenica. Odnos sistema i upotrebe. Različite sheme i modeli upotrebnog raslojavanja. Raslojavanje leksike zavisno od konteksta. Standardna i nestandardna leksika. Raslojavanje standardne i nemarkirane leksike. Upotrebne odlike leksičke mase Raslojavanje nestandardne leksike. Opća nestandardna leksika. Teritorijalno markirane lekseme. Funkcionalno markirane lekseme. Upotrebne odlike leksičke mase Raslojavanje leksike nezavisno od konteksta. Leksika obilježena a. po spolu b. po stavu govornika c. po čistoći. Leksemska valentnost riječi i njeno rekreiranje.		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	Leksika stranog porijekla u bosanskom, hrvatskom, srpskom jeziku Arhaizmi i neologizmi Žargonizmi Tabu riječi i eufemizmi Hipokoristici i pejorativi
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/ice će biti upoznati sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika. Vještine: Studenti će moći stečena znanja primijeniti na analizu stručnih tekstova. Kompetencije: Studenti će moći kompetentno govoriti o leksici bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i vršiti poređenja radi utvrđivanja sličnosti i razlika.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Monološka metoda; predavački (reproduktivni) vid monološke metode; dijaloška metoda; komparativna metoda; analitičkosintetička metoda.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Usmeni ispit na kraju semestra
Literatura:	Obavezna: 1. Dragičević, Rajna (2018) <i>Srpska leksika u prošlosti i danas</i> , Matica srpska, Novi Sad. 2. Halilović, Senahid; Tanović, Ilijas; Šehović, Amela (2009) <i>Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik</i> , Slavistički komitet, Sarajevo. 3. Haverić, Đenita; Šehović, Amela (2017) <i>Riječi perzijskog porijekla u bosanskom jeziku</i> , Institut za jezik, Sarajevo. 4. Mikić Čolić, Ana (2021) <i>Neologizmi u hrvatskome jeziku</i> , Filozofski fakultet u Osijeku, Osijek. 5. Muhvić-Dimanovski, Vesna (2005) <i>Neologizmi: problemi teorije i primjene</i> , Zavod za lingvistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb. 6. Ristić, Stana (2006) <i>Raslojenost leksike srpskog jezika i leksička norma</i> , Institut za srpski jezik SANU, Beograd. 7. Šehović, Amela; Haverić, Đenita (2017) <i>Leksika orijentalnog porijekla u frazemama bosanskog jezika</i> , Filozofski fakultet, Sarajevo (elektronsko izdanje, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Knjige/.aspx ., 269 str.) Dopunska: Dragičević, Rajna (2006) <i>Leksikologija srpskog jezika</i> . Beograd.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 622	Naziv predmeta: Bosanska redakcija staroslavenskoga jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kolegij ima za cilj dublje upoznavanje pisane kulture u srednjovjekovnoj bosanskoj državi. Koristan je studentima koji biraju temu doktorske disertacije iz razdoblja srednjovjekovne pismenosti. Na temelju znanja koja se stječu na ovom kolegiju student će moći filološki obrađivati srednjovjekovne bosanske tekstove, a također će se upoznati s primjenom savremenih metoda u oblasti historije jezika.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	<u>Predavanja</u> Na predavanjima se predstavljaju gramatičke karakteristike bosanske redakcije staroslavenskog jezika. Studenti se upoznaju s kritikom teksta i svrhom izrade kritičkog aparata. Na seminarima se tekstovi analiziraju na paleografskoj i lingvističkoj razini, transliteriraju se i usklađuju sa savremenim jezikom. <u>Seminar</u> Priprema i pismena elaboracija odabranih tema iz literature te njihovo javno prezentiranje. Organiziranje i vođenje radionice.		
Ishodi učenja:	<u>Znanje:</u> Studenti stječu znanje o tekstnoj kritici; teorijska znanja o bosanskoj redakciji staroslavenskog u kontekstu slavenske srednjovjekovne rukopisne tradicije. <u>Vještine:</u> Poznavanje područja rada i metoda koje se koriste u tekstnoj kritici: izrada i upotreba kritičkog aparata. Kreiranje i interpretacija novih znanja kroz originalno istraživanje. Pisanje naučnog rada prema profesionalnim standardima. <u>Kompetencije:</u> Kreiranje i vrednovanje novih činjenica u naučnim istraživanjima na polju filologije, razvijanje samostalnosti u primjeni filoloških načela u istraživanju rukopisa. Argumentirati mišljenje te odbraniti stav u raspravi s drugim istraživačima (prezentirati i obrazložiti rezultate istraživanja). Osmisliti znanstveno istraživanje u		

UNIVERZITET U SARAJEVU -- Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	polju filologije. Analizirati i vrednovati nova i specijalizirana teorijska znanja metode.			
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje			
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije, istraživački rad, diskusija i radionica.			
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Rad studenata prati se kontinuirano i dodjeljuju se bodovi za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra te na završnom ispitu nakon završetka semestra, i to prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Istraživački seminarski rad	40	%
	2.	Završni usmeni ispit	60	%
	Ukupno: 100 bodova			100%
Literatura:	Obavezna:			
	Alekseev, A. A. (1999) <i>Tekstologija slavjanskoj biblii, Sankt-Peterburg</i> , dostupno na: http://ksana-k.narod.ru/Book/alekseev/02/index.html .			
	<i>Evangelie ot Ioanna v slavjanskoj tradicii</i> , red. A. A. ALEKSEEV i dr., Sankt-Peterburg 1998.			
	<i>Evangelie ot Matfeja v slavjanskoj tradicii</i> , red. A. A. ALEKSEEV, Sankt-Peterburg 2005.			
	Horálek, K. (1954) <i>Evangelíáře a čtveroevangelia: Příspěvky k textové kritice a k dějinám staroslověnského překladu evangelia</i> , Praha.			
	L'vov, A. S. (1966) <i>Očerki po leksike pamjatnikov staroslavjanskoj pis'mennosti</i> , Moskva.			
	Mihaljević, M., Šimić, M. (2013) Preslavizmi u hrvatskoglagoljskim tekstovima, u: Turk, M. (ur.) <i>A tko to ide?, Hrvatski prilozi XV. međunarodnom slavističkom kongresu</i> , Hrvatska sveučilišna naklada – Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 11–23.			
	Vakareliyska, C. M. (2008) <i>The Curzon Gospel, Vol. I: An Annotated Edition; Vol. II: Linguistic and Textual Introduction</i> , Oxford University Press.			
	Žagar, M. (2007) <i>Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova</i> , Biblioteka Theoria, Matica Hrvatska, Zagreb.			
	Dopunska:			
<i>Nikoljsko evanđelje</i> , 14–15. stoljeće, Biblioteka Sir Chester Beatty, Dublin, W147. Izd.: Daničić, Đ. (1864): <i>Nikoljsko jevanđelje</i> , Državna štamparija, Beograd.				
<i>Čtveroevanđelje iz Zbornika Hvala krstjanina</i> , 1404. godine, Biblioteca dell'Universita, Bologna, Cod. 3575b. Izd.: Kuna, H., Gošić, N., Grabar, B., Jerković, V., Nazor, A. (1986): <i>Hvalov zbornik (faksimil, transkript i</i>				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	komentar), Svjetlost – Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo. <i>Mletački zbornik</i>, 14. stoljeće, Biblioteca nazionale Marciana, Venezia. Faksimilno izd.: Pelusi, S. (1991): <i>Novum Testamentum Bosniacum Marcianum</i>, Centro Veneto Studi e Ricerche sulle Civiltà Classiche e Orientali Giunta Regionale del Veneto, Studio Editoriale Programma, Padova. <i>Čajničko četveroevanđelje: bosanski rukopis s početka 15. stoljeća</i>, izd. Ramić-Kunić, E. (2017), Institut za jezik, Posebna izdanja, knjiga 26, Sarajevo. <i>Divoševo evanđelje – početak 14. st.</i>, Crkva sv. Nikole u Podvrhu kod Bijelog Polja na Limu, Crna Gora, izd. Nakaš, L. (2018), Institut za jezik, Posebna izdanja, knjiga 33, Sarajevo. <i>Bosansko četveroevanđelje: Sofijski odlomci</i>, izd. M. Kardaš, M. (2018), Forum Bosnae 80. Nakaš, L. (2018) <i>Paratekstualnost u bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti</i>, Forum Bosnae 83–84. Kardaš, M. (2020) <i>Kopitarovo četveroevanđelje : monografija</i>, Slavistički komitet, Sarajevo.
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 623		Naziv predmeta: Dijahronijski razvoj bosanskog jezika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 časa Konsultacije: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada	
Preduslov za upis:		Nema.	
Cilj (ciljevi) predmeta:		Cilj je ovoga kolegija da studentima i studenticama pruži temeljna znanja o dijahronijskom razvoju bosanskog jezika te da ih osposobi za prepoznavanje, objašnjavanje i samostalno analiziranje jezičkih pojava u tekstovima starije bosanske pismenosti.	
Tematske jedinice:		1. Uzroci i okolnosti jezičkih promjena i jezičkog razvoja 2. Razvoj praslavenskog vokalskog sistema 3. Izmjene vokalskog sistema od 10. do 15. stoljeća 4. Predmigracioni mozaik dijalekata na području BiH 5. Praslavenske konsonantske izmjene 6. Konsonantske promjene od 10. do 15. stoljeća 7. Glasovne promjene i glasovni zakoni. 8. Razvoj akcenatskog sistema 9. Morfološka tipologija jezika 10. Praslavenski sistem nastavaka 11. Morfološka struktura imeničkih riječi 12. Posljedice iščezavanja duala 13. Pojednostavljivanje pridjevskih deklinacija 14. Porijeklo i razvoj glagolskog sistema 15. Međujezički kontakti	
Ishodi učenja:		Znanje: Studenti i studentice će usvojiti najvažnija znanja o razvoju bosanskog jezika u dijahronijskoj perspektivi. Vještine: Studenti i studentice će biti osposobljeni za interpretaciju tekstova starije pismenosti. Kompetencije: Studentima i studenticama će uvid u dijahronijsku dimenziju historijske gramatike omogućiti jasnije sagledavanje gramatičke norme savremenog jezika.	
Cilj održivog razvoja (SDG):		Nije primjenjivo na predmet.	
Metode izvođenja nastave:		– usmeno izlaganje – diskusija	

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	– rad na tekstu
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	– parcijalni ispit 30% – seminarski rad 20% – aktivnost 10% – završni ispit 40% Konačan uspjeh studenata, nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura:	Obavezna Белић, А. (1999) <i>Историја српског језика: фонетика, речи са деклинацијом, речи са конјугацијом</i>, Изабрана дела Александра Белића, том 4, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. Dopunska Moguš, M. (2010) <i>Povijesna fonologija hrvatskoga jezika</i>, Školska knjiga, Zagreb. Mihaljević, M. (2002) <i>Slavenska poredbena gramatika</i>, 1. dio, Školska knjiga, Zagreb. Mihaljević, M. (2014) <i>Slavenska poredbena gramatika</i>, 2. dio: Morfologija, Prozodija, Slavenska pradomovina, Školska knjiga, Zagreb.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 2

Šifra predmeta: DOS LIN 624		Naziv predmeta: Granična područja u tvorbi riječi	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Konsultacije: 2 Seminar: 2	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduslov za upis:		Nema	
Cilj (ciljevi) predmeta:		Upoznati studente i studentice sa načinima bliskim tvorbi riječi; proširivati i usvajati nove jezičke kompetencije na tvorbenom, leksičkom, semantičkom i pragmatičkom nivou; utvrditi razloge nastanka novih riječi u kontekstu graničnih područja, te ih smjestiti u određeni sociolingvistički i pragmalingvistički kontekst; utvrditi normativni status i stilističke mogućnosti novih tvorbenih jedinica; utvrditi kreativne mogućnosti bosanskog jezika <i>per se</i> , kao i govornika bosanskog jezika.	
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)		Tvorba riječi i načini bliski tvorbi. Granična područja. Univerbacija. Neologizacija. Slivanje. Semantička tvorba. Preobrazba. Jezično stvaranje. Potencijalne riječi. Individualna tvorba. Status graničnih područja tvorbe riječi u bosanskom jeziku: pravopis, gramatika, rječnik. Metodologija istraživanja: korpus i građa.	
Ishodi učenja:		Znanje: tvorbeni, leksički, semantički i pragmatički nivo bosanskog jezika; sociolingvistički i stilistički aspekti novih tvorbenih jedinica. Vještine: praktično primijeniti usvojene jezičke kompetencije na tvorbenom, leksičkom i pragmatičkom nivou; prepoznati i analizirati usvojene lingvističke elemente unutar teksta; smjestiti nove tvorbene jedinice u određeni sociolingvistički kontekst; Kompetencije: iznijeti vlastiti stav o graničnim vrijednostima tvorbe riječi; prepoznati kreativni potencijal novotvorenice.	
Cilj održivog razvoja (SDG):		SGD 4 – kvalitetno obrazovanje SGD 5 – rodna ravnopravnost	
Metode izvođenja nastave:		Izlaganje, demonstracija, rad na tekstu, dijalog.	

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Aktivno sudjelovanje u svim vidovima nastave. Izrada seminarskog rada na dogovorene teme. Kraći razgovor o pročitanoj literaturi.
Literatura:	Obavezna: Babić, Stjepan (2002): <i>Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku</i>. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Nakladni zavod Globus. Zagreb. Bugarski, Ranko (2019): <i>Srpske slivenice</i>. Akademska knjiga. Novi Sad. Bugarski, Ranko (2013): <i>Sarmagedon u Mesopotamiji</i>. Leksičke skrivalice. XX vek. Beograd. Durmišević, Elma (2023): <i>Univerbacija u bosanskom jeziku</i>. Slavistički komitet. Sarajevo. Mikić Čolić, Ana (2021): <i>Neologizmi u hrvatskome jeziku</i>. Filozofski fakultet u Osijeku. Osijek. Muhvić-Dimanovski, Vesna (2005): <i>Neologizmi: problemi teorije i primjene</i>. Filozofski fakultet, Zavod za lingvistiku, Zagreb. Otašević, Đorđe (2008): <i>Nove reči i značenja u savremenom standardnom srpskom jeziku</i>. Lingvistički aspekt, Alma. Beograd. Šehović, Amela (2009): "Leksika razgovornoga bosanskog jezika", u: <i>Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik</i>, Sarajevo, Slavistički komitet, str. 111–308. Dopunska: Studentima i studenticama bit će, prema njihovim interesima, preporučena dopunska literatura.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 625	Naziv predmeta: Kroskulturalna semantika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Konsultacije: 2 Seminar: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta jeste osvijestiti i razumjeti vezu kulture, njenih univerzalnih i partikularnih elemenata u različitim vidovima ispoljavanja jezika, s jedne strane, i semantike s gramatičkim strukturama, s druge strane, tj. shvatiti aktivnu upravljačku vezu značenja nad gramatičkim strukturama i njihovog odnosa u različitim kulturama te kroskulturalnim poređenjem ustanoviti univerzalne i partikularne elemente koji iz njega proizlaze.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Kognitivna lingvistika: osnovna načela. Kognitivna semantika. Kroskulturalnost. Kroskulturalna kognitivna semantika. Enciklopedijska narav značenja. Semantički primitiv. Konceptualni inženjering. Kategorije, koncepti i značenja. Konceptualna metafora. Konceptualna metonimija. Vrijeme i prostor. Kolorizam. Kognitivna semantika u translatologiji. Kulturnospecifična gramatika. Jezički relativizam. Univerzalizam. Jezički kroskulturalni projekti. Emocije kroz kulture. Moralni koncepti kroz kulture. Idiomi iz kroskulturalne semantičke perspektive.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti poznaju relevantnu kognitivnosemantičku literaturu. Vještine: Studenti su osposobljeni koristiti se kognitivnosemantičkom literaturom. Kompetencije: Studenti mogu elaborirati načela kognitivne lingvistike, kognitivne semantike te primijeniti to znanje u kroskulturalnom proučavanju.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Metode izvođenja nastave:	usmeno izlaganje dijalog prezentacija																							
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Seminar</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost na času</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminar	50	50%	2.	Aktivnost na času	10	10%	2.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																					
1.	Seminar	50	50%																					
2.	Aktivnost na času	10	10%																					
2.	Završni ispit	40	40%																					
Ukupno: 100 bodova			100%																					
	Predviđene bodove praćenja studenti postižu javnim prezentiranjem.																							
Literatura:	Obavezna: Belaj, Branimir – Goran Tanacković Faletar (2017), <i>Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika</i> (knj. I). Sintaksa jednostavne rečenice, Disput, Zagreb. Brala-Vukanović, Maja, Ljiljana Šarić (2019), <i>Slike jezika</i> , Jesenski i Turk, Zagreb. Evans, Vyvyan (2005) "The meaning of Time: Polysemy, the Lexicon and Conceptual Structure", <i>Journal of Linguistics</i> 41, 33–75. Evans, Vyvyan (2010), "Figurative Language Understanding in LCCM Theory". <i>Cognitive Linguistics</i> 21–4, 601–662. Evans, Vyvyan (2013), <i>Language and Time. A Cognitive Linguistics Approach</i> , Cambridge University Press, New York. Lakoff, George (1980), "Conceptual Metaphor in Everyday Language", <i>Journal of Philosophy</i> 77 (8), 453–486.																							

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Lakoff, George (1982), "Categories: An Essay in Cognitive Linguistics". Linguistic Society of Korea (ed.) <i>Linguistics in the Morning Calm</i>, Hanshin, Seoul, 139–193. Lakoff, George (1987), <i>Women, Fire, and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind</i>, The University of Chicago Press, Chicago – London. Lakoff, George (2004), <i>Don't Think of an Elephant</i>, Chelsea Green Publishing – White River Junction, Vermont. Lakoff, George–Mark Johnson (1980), <i>Metaphors We Live by</i>, University of Chicago Press, Chicago – London. Langacker, Ronald W (1987), <i>Foundations of Cognitive Grammar</i>. Vol. 1. Stanford University Press, Stanford, California. Meskin, A. and Weinberg, J. M. (2003), "Emotions, Fiction, and Cognitive Architecture", <i>British Journal of Aesthetics</i>, 43, 18–34. Nisbett, R. E. (2003), <i>The Geography of Thought: How Asians and Westerners Think Differently... and Why</i>, Nicholas Brealey. Nisbett, R. E., Peng, K., Choi, I., & Norenzayan, A. (2001), "Culture and systems of thought: Holistic versus analytic cognition", <i>Psychological Review</i>, 108(2), 291–310. Šarić, Ljiljana (2014), <i>Prostor u jeziku i metafora</i>, Jesenski i Turk, Zagreb. Weinberg, J., Nichols, S., and Stich, S. (2001), "Normativity and Epistemic Intuitions", <i>Philosophical Topics</i>, 29, 429–460. Wierzbicka, Anna (1992), <i>Semantics, cultures, and cognition. Universal Human Concepts in Culture-Specific Configurations</i>, Oxford University Press, New York – Oxford. Wierzbicka, Anna, Goddard, Cliff, Dirven, René, Verspoor, Marjolijn (2004), <i>Language, culture and meaning: Cross-cultural semantics, Cognitive Linguistics in Practice 1</i>. John Benjamins. Cognitive Linguistics Bibliography, Amsterdam – Philadelphia.
--	---

Šifra predmeta: DOS LIN 631		Naziv predmeta: Kontaktna lingvistika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 sata Konsultacije: 2 sata Seminar: 2 sata	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima iz kontaktne lingvistike, upoznavanje sa specifičnostima višejezičnih sredina i sa konceptima jezičkog posuđivanja i prebacivanja kodova.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	- Osnovni pojmovi kontaktne lingvistike - Diglosija - Code switching - Transfer - Jezičko posuđivanje i jezički purizam - Metode kontaktne lingvistike - Vrste višejezičnosti, nastanak i gubitak višejezičnosti - Tipovi kontaktnih fenomena - Uzroci kontaktnih fenomena - Pojednostavljeni jezici - Jezički kontakt i kontakt varijeteta - Jezički i kulturni kontakt - Jezički kontakt i etnički identitet - Jezičke biografije - Jezički kontakt kroz historiju		
Ishodi učenja:	Znanje: pokazuje da poznaje osnovne pojmove iz kontaktne lingvistike. Vještine: primjenjuje znanje iz kontaktne lingvistike Kompetencije: samostalno piše seminarski rad iz kontaktne lingvistike; predstavlja rezultate naučnoistraživačkog rada		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- metoda demonstracije, - metoda praktičnih radova, - metoda pisanja i pismenih radova, - metoda čitanja i rada na tekstu,		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 2

	- metoda razgovora, - metoda usmenog izlagana.			
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redni broj	Elementi praćenja znanja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
	1.	Seminarski rad	60	60%
	2.	Prezentacija i razgovor o seminarskom radu	40	40%
		Ukupno	100	100%
Literatura:	Obavezna: - Riehl, Claudia Maria (2004): Sprachkontaktforschung. Eine Einführung. Tübingen: Gunter Narr. - Weinreich, Uriel (1968): Language in contact: findings and problems. Paris: Mouton. Dopunska: - Drkić, Munir (2016): Višejezičnost u Mesnevi Dželaluddina Rumija. Sarajevo: Filozofski fakultet. - Memić, Nedžad (2014): Rječnik germanizama i austrijacizama u bosanskom jeziku. Sarajevo: Connectum. - Mešić, Sanela/Scheurigner, Hermann (ur.) (2019): Deutsch in Bosnien-Herzegowina. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu.			

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 632	Naziv predmeta: Uvod u eksperimentalnu lingvistiku		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je da studenti ovladaju osnovama eksperimentalnog dizajna u lingvistici, da se upoznaju sa konkretnim eksperimentalnim metodama i načinima upotrebe eksperimentalne metodologije u izučavanju procesiranja jezika među različitim populacijama te da studenti steknu znanja o procesiranju jezika iz postojećih eksperimentalnih lingvističkih studija. U okviru ovog predmeta studenti će se upoznati sa različitim aspektima eksperimentalnog pristupa izučavanju jezika. Prvo se razrađuju osnovni pojmovi iz eksperimentalne metodologije poput vrsta varijabli, eksperimentalnih nacrta, faza eksperimentalnog istraživanja te osnovni statistički inferencijalni testovi poput T-testa ili Analize varijance. Potom je fokus na konkretnim eksperimentalnim metodama, njihovom opisu, dizajnu te interpretaciji rezultata. Analiziraju se i diskutuju naučni članci o procesiranju jezika koji koriste pomenute metode. Razrađuju se i modeli procesiranja jezika, klasični model neurobiologije jezika i njegovi nedostaci kao česta teorijska polazišta u studijama koje koriste eksperimentalnu metodologiju za izučavanje procesiranja jezika. Naposljetku se razrađuju načini, prednosti i izazovi korištenja eksperimentalnih metoda u izučavanju jezika među djecom i odraslim govornicima kao i u populacijama sa govornim deficitima, da li oni bili naslijeđeni, stečeni traumom ili procesom starenja.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući	Osnove eksperimentalnog dizajna Osnove lingvističke statistike Metoda <i>Cross-modal lexical priming</i> Metoda <i>Word-monitoring</i> Metoda <i>Self-paced reading/listening</i> Metoda <i>Sentence-picture matching</i> Metode za izučavanje produkcije jezika		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

<i>specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Elektroencefalografija (EEG) u istraživanju jezika Neurobiologija jezika Modeli procesiranja jezika Eksperimentalna jezička istraživanja sa djecom Eksperimentalna jezička istraživanja u tipičnim populacijama Eksperimentalna jezička istraživanja u atipičnim populacijama (npr. pacijenti as afazijom, djeca as razvojnim jezičkim poremećajem, pacijenti kojima je dijagnosticiran oblik demencije)																										
Ishodi učenja:	Znanje: Nakon odslušanog kolegija student poznaje osnovne eksperimentalne nacрте i metode te prednosti i nedostatke različitih eksperimentalnih metoda za izučavanje procesiranja jezika. Vještine: Nakon odslušanog kolegija student može samostalnog primijeniti i interpretirati osnovne statističke testove te kritički analizirati prednosti i izazove korištenja različitih eksperimentalnih metoda u različitim populacijama govornika: djeca, odrasli govornici, govornici as deficitima. Kompetencije: Nakon odslušanog kolegija student može opisati saznanja o procesiranju jezika do kojih je dođeno upotrebom eksperimentalnih lingvističkih metoda te može osmisлити jednostavno eksperimentalno istraživanje.																										
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje																										
Metode izvođenja nastave:	Predavanje, seminar, konsultacije																										
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova prema sljedećim elementima praćenja: <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. Br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Pregled literature</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Samostalna prezentacija</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Za prvu provjeru znanja studenti rade test u vezi sa temama obrađenim na satima predavanja i seminara u prvoj polovini semestra. Za drugu provjeru znanja studenti rade test u vezi sa temama obrađenim na			R. Br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	30	30	2.	Druga provjera znanja	30	30	3.	Pregled literature	20	20	4.	Samostalna prezentacija	20	20	Ukupno:		100 bodova	100%
R. Br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																								
1.	Prva provjera znanja	30	30																								
2.	Druga provjera znanja	30	30																								
3.	Pregled literature	20	20																								
4.	Samostalna prezentacija	20	20																								
Ukupno:		100 bodova	100%																								

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	satima predavanja i seminara u drugoj polovini semestra. Pregled literature na odabrane teme ponuđene na početku semestra studenti predaju u prvoj polovini semestra. Samostalnu prezentaciju naučnih članaka izabranih u toku semestra studenti izvode u drugoj polovini semestra.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> Baggio, G. (2022). <i>Neurolinguistics</i>. The MIT Press. Blom, E., & Unsworth, S. (2001). <i>Experimental methods in language acquisition research</i>. John Benjamins Publishing. De Groot, A.M.B., & Hagoort, P. (2018). <i>Research methods in psycholinguistics and the neurobiology of language: A practical guide</i>. John Wiley & Sons, Inc. Gillioz, C, & Zufferey, S. (2020). <i>Introduction to experimental linguistics</i>. John Wiley & Sons, Inc. Phakiti, A. (2014). <i>Experimental research methods in language learning</i>. Bloomsbury. <i>Dopunska:</i> Relevantna poglavlja iz: Brennan, J.R. (2022). <i>Language and the brain: A slim guide to neurolinguistics</i>. Oxford University Press. De Zubicaray, G. & Schiller, N.O. (2019). <i>The handbook of neurolinguistics</i>. Oxford University Press. Fernandez, E., & Cairns, H.S. (2018). <i>The handbook of psycholinguistics</i>. John Wiley & Sons, Inc. Goodall, G. (2021). <i>The Cambridge handbook of experimental syntax</i>. Cambridge University Press. Sedivy, J. (2020). <i>Language in mind: An introduction to psycholinguistics</i>. Oxford University Press. Odabrani materijali iz naučne periodike poput <i>Language</i>, <i>Journal of English Linguistics</i>, <i>Journal of Neurolinguistics</i>, <i>Journal of Psycholinguistic Research</i>, <i>Frontiers in Psychology</i>, <i>Linguistic Inquiry</i>, <i>Cognitive Neuroscience and Neuropsychology</i>, <i>Brain and Language</i>, <i>Language and Cognition</i>, <i>Language and Memory</i>.

Šifra predmeta: DOS LIN 641		Naziv predmeta: Iranski jezici	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Seminar: 2 Konsultacije: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta jeste upoznati student doktorskog studija iz lingvistike s osnovnim karakteristikama iranskih jezika kao važne grane indoevropskih jezika.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	- Mjesto i značaj iranskih jezika u indoarijskoj i indoevropskoj porodici; - Doseljavanje iranskih naroda na plato Iranske visoravni i podjela iranskih jezika na istočnu i zapadnu grupu; - Protoiranski jezik: nastanak i rekonstrukcija; - Historijski razvoj iranskih jezika: staroiranska, srednjoiranska i novoiranska jezička epoha; - Najznačajniji staroiranski jezici: staroperzijski, medejski, skitski i avestinski; najznačajniji spomenici na staroperzijskom jeziku; - Najznačajniji srednjoiranski jezici: pahlevi, sogdijski, harezmijski; - Spomenici i djela na srednjoiranskim jezicima; - Prelazak sa srednjoiranske na novoiransku jezičku epohu: period „dva stoljeća šutnje“; - Novoperzijski kao najznačajniji među novoiranskim jezicima: formativni period i odnos prema drugim iranskim govorima; - Rani novoperzijski, klasični perzijski, postklasični perzijski i savremeni perzijski jezik; - Najznačajniji iranski jezici danas: perzijski, dari, tadžik; kurdski; paštu (afganski); belučki; zazaki; pamijski jezici; - Savremena lingvistička istraživanja u oblasti iranskih jezika.		
Ishodi učenja:	Znanje: Kandidati će nakon uspješno završenog kolegija steći znanja o najznačajnijim lingvističkim karakteristikama iranskih jezika. Vještine: Studenti će biti osposobljeni da prepoznaju karakteristike iranskih jezika te da ih kontrastiraju i kompariraju s drugim indoevropskim jezicima. Kompetencije: Studenti će se u toku kolegija osposobiti za samostalan naučno-istraživački rad kako u oblasti iranskih jezika općenito, tako i u domenu pojedinih iranskih jezika.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 2 od 2
---	--------------------------------

Metode izvođenja nastave:	Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih pomagala. Na časovima seminara studenti izlažu svoja istraživanja, te se čitaju i analiziraju odabrani tekstovi na različitim iranskim jezicima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Ispit se sastoji od istraživanja na odabranu temu, a studenti su dužni napisati seminarski rad. Rezultati seminarskog rada izlažu se usmeno, uz razgovor o predmetnim tematskim jedinicama.
Literatura:	Obavezna: 1. Abol'Qāsemī, Mohsen, <i>Tārīx-e zabān-e fārsī</i>, Tehran, 2009. 2. Abol'Qāsemī, Mohsen, <i>Dastūr-e tārīxī-ye zaban-e fārsī</i>, Tehran, 2009. 3. Dabīr Moqaddam, Mohammad, <i>Radešenāsī-ye zabānhā-ye īrānī</i>, Enteshārāt-e Samt, Tehrān, 2014. 4. Paul, Ludwig, <i>Persian Language i: Early New Persian</i>, Encyclopaedia Iranica, 2013; dostupno na internetskoj stranici: http://www.iranicaonline.org/articles/persian-language-1-early-new-persian 5. Windfuhr, Gernot, <i>The Iranian Languages</i>, Routledge, London and New York, 2009. 6. Xānlari, Parwīz Nātel, <i>Tārīx-e zabān-e fārsī</i>, Enteshārāt-e Bonyād-e farhang-e Īrān, Tehran, 1974. Dopunska: 1. Amanat, Abbas (ur.), <i>The Persianate World</i>, Boston – Leiden: Brill, 2019. 2. Green, Nile (ur.) (2019), <i>The Persianate World: The frontiers of a Eurasian Lingua Franca</i>, Oakland; University of California Press, 2019. 3. Imamović - Haverić, Đenita, <i>Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik</i>, Beharistan, 2004. 4. Kuz'mina, Elena, <i>The Origin of Indo-Iranians</i>, Brill, Leiden – Boston, 2007. 5. Martinez, Javier; de Vaan, Michiel, <i>Introduction to Avestan</i>, translated by Ryan Sandell, Brill, Leiden – Boston, 1973. 6. Oranskiĭ, Iosif Mikhailovich, <i>Iranskie yazyki</i>, Moscow, 1963. 7. Perry, John R., <i>A Tajik Persian Reference Grammar</i>, Brill, Leiden – Boston, 2005.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta: DOS LIN 642	Naziv predmeta: Analiza arapskog političkog diskursa		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Konsultacije 2 Seminar 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj kolegija jest upoznavanje studenata sa temeljnim obilježjima arapskog političkog diskursa predstavljenog podžanrom političkih govora. U okviru časova ovog kolegija preko različitih modela analize, od analize diskursa, analize političkog diskursa i kritičke analize diskursa, identificiraju se specifična jezička obilježja arapskog političkog diskursa, primarno govora političkih lidera, na pragmatičkom, retoričkom, leksičkom i gramatičkom nivou, u okviru različitih persuazivnih strategija, makrostrategija koje su najbolja platforma za primjenu manipulativnih strategija i strategija isticanja moći, te struktura u kojima ideologija pronalazi načine da oblikuje diskurs, a diskurs pokušava oblikovati društvo.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Časovi obuhvataju: - definiranje političkog diskursa, političkog teksta i konteksta - opis i analizu strukturnih karakteristika političkih tekstova i diskursnih fragmenata u kojima se mogu identificirati lingvistički (sintaksički, semantički, leksički), retorički i pragmatički mehanizmi - opis i analizu persuazivnih strategija koje tekst koristi kao što su tematizacija, specifična upotreba deikse, upotreba govornih činova, repeticija, konceptualna metafora, promjena jezičkog koda, organizacija diskursa, kohezija, koherenca i sl. - identifikaciju kulturnih i društvenih referenci u tekstovima - identifikaciju diskursnih fragmenata kojima se oblikuje identitet govornika i društveno-politička stvarnost, a recipijenti potiču na političku akciju - analizu konteksta govora kao specifične prakse političkog diskursa kroz analizu društvenih odnosa, vjerovanja, vrijednosti, znanja, stavova, neverbalnih semiotičkih poruka, semiotičkog prostora i vremena itd. - identifikaciju struktura kroz koje se izražavaju i kreiraju različite ideologije		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 4

	- uvid u krucijalnu ulogu političkog diskursa u stvaranju odnosa dominacije, moći i nejednakosti, s fokusom na uzroke, uvjete i posljedice takvih odnosa																				
Ishodi učenja:	Znanje: Usvajanje znanja o temeljnim teorijama analize političkog diskursa i kritičke analize diskursa te znanja o specifičnostima arapskog političkog diskursa, kroz upotrebu relevantne literature. Vještine i kompetencije: Sposobnost prepoznavanja i analize osnovnih persuzivnih i manipulativnih strategija u arapskom političkom diskursu; Sposobnost promišljanja o odnosima dominacije, moći i nejednakosti u svijetu; Sposobnost razumijevanja društveno-političke stvarnosti na temelju analize političkog jezika i političkog diskursa.																				
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje																				
Metode izvođenja nastave:	Predavanje; rad na tekstu; dijalog; prezentacija																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Seminar</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost na času</td><td>30</td><td>30%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni usmeni ispit</td><td>20</td><td>20%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove praćenja studenti postižu zalaganjem na nastavi, samostalnim radom, uspješno napisanim i prezentiranim seminarom i završnim usmenim ispitom.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminar	50	50%	2.	Aktivnost na času	30	30%	3.	Završni usmeni ispit	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Seminar	50	50%																		
2.	Aktivnost na času	30	30%																		
3.	Završni usmeni ispit	20	20%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Literatura:	Obavezna: Charteris-Black, Jonathan, <i>Politicians and Rhetoric. The Persuasive Power of Metaphor</i> (New York: Palgrave Macmillan, 2005). Chilton, Paul, <i>Analysing Political Discourse. Theory and Practice</i> (London and New York: Routledge, 2004). Fairclough, Isabela, Fairclough, Norman, <i>Political Discourse Analysis. A Method for Advanced Students</i> (London and New York: Routledge, 2012). Fairclough, Norman, <i>Language and Power</i> (Longman, 1989).																				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 4

	Halliday, M.A.C., Hasan, Ruqaiya, <i>Cohesion in English</i> (London: Longman, 1976). Johnstone, Barbara, <i>Repetition in Arabic Discourse. Paradigms, Syntagms, and the Ecology of Language</i> (Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1991). Lakoff, George, Johnson, Mark, <i>Metaphors We Live By</i> (Chicago and London: The University of Chicago Press, 2003). Leech, Geoffrey, <i>Principles of Pragmatics</i> (New York and London: Longman, 1983). Levinson, Stephen C., <i>Pragmatics</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1983). Mazraani, Nathalie, <i>Aspects of Language Variation in Arabic Political Speech-Making</i> (London and New York: Routledge, 1997). Musolff, Andreas, <i>Political Metaphor Analysis. Discourse and Scenarios</i> (London and New York: Bloomsbury Academic, 2016). Neagu, Maria-Ionela, <i>Decoding Political Discourse. Conceptual Metaphors and Argumentation</i> (New York: Palgrave Macmillan, 2013). Searle, John R., <i>Speech Acts: An Essay in the Philosophy of Language</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1969). Shunnaq, Abdullah, „Functional Repetition in Arabic Realized through the Use of Word-Stings with Reference to Arabic-English Translation of Political Discourse“, <i>Translation Nouvelles de la FIT</i>, 1:2 (1992), 5-39. Van Dijk, Teun A., „What is Political Discourse Analysis?“, <i>Belgian journal of linguistics</i>, 11 (1997), 11-52. Van Dijk, Teun A., <i>Discourse and Power</i> (New York: Palgrave Macmillan, 2008). Van Dijk, Teun A., <i>Ideology. A Multidisciplinary Approach</i> (London, Thousand Oaks and New Delhi: SAGE Publications, 1998). Wilson, John, <i>Politically Speaking: The Pragmatic Analysis of Political Language</i> (Oxford: Basil Blackwell, 1990). Wodak, Ruth, <i>Language, Power and Ideology: Studies in Political Discourse</i> (Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1989). Dopunska: Al Majali, Wala', „Discourse Analysis of the Political Speeches of the Ousted Arab Presidents during the Arab Spring Revolution using Halliday and Hasan's Framework of Cohesion“, <i>Journal of Literature, Language and Linguistics</i>, 10 (2015), 35-48.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 4 od 4

	Asad, Waleed Ali Mohsen, „ The Impact of Ideology on Repetition in the Political Discourse of Arab Leaders“, <i>International Journal of Applied Linguistics and English Literature</i>, 8:1 (2018), 224-229. Brown, Penelope, Lewinson, Stephen C., <i>Politeness: Some universals in language usage</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 1987). Charteris-Black, Jonathan, <i>Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis</i> (New York: Palgrave Macmillan, 2004). Maalej Zouheir A., „Framing and manipulation of person deixis in Hosni Mubarak's last three speeches: a cognitive-pragmatic approach“, <i>Pragmatics</i>, 23:4 (2013), 633-659. Poggy, Isabella, „The goals of persuasion“, <i>Pragmatics and Cognition</i>, 13:2 (John Benjamins Publishing Company, 2005), 297-336. Van Dijk, Teun A., “Discourse and Manipulation”, <i>Discourse and Society</i>, 17:2 (2006), 359-383. Wodak, Ruth, <i>The Discourse of Politics in Action. Politics as Usual</i> (New York: Palgrave Macmillan, 2009).
--	---

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 651	Naziv predmeta: Savremeni književni italijanski jezik		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Konsultacije: 2 Seminar: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati sa dinamikom gramatičkih struktura u savremenom italijanskom jeziku; proširivati i usvajati nove jezičke kompetencije na sintaksičkom, leksičkom, semantičkom i pragmatičkom nivou; usvojiti saznanja o sociolingvističkoj i sociokulturnoj stvarnosti savremenog italijanskog jezika; napraviti kontrastivnu analizu strukturalnih razlika između italijanskog i bosanskog jezika; prezentirati opće teorijske probleme u procesu prevođenja i semantičko-sintaksičke poteškoće na koje se najčešće nailazi prilikom obrade i/ili prevođenja raznih vrsta pisanog teksta, odnosno prelaska iz bosanskog jezičkog sistema u italijanski i obratno, kao i prenošenja leksičkih jedinica iz jedne kulture u drugu.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Kontrastivna analiza dva prevoda romana Ive Andrića <i>Na Drini ćuprija</i> objavljenih u vremenskom razmaku od četrdeset godina. Na primjerima iz prevoda pokazati suštinu i razliku utjecaja lingvističkih i izvanlingvističkih faktora na jezičku strukturu prevoda (sličnosti i razlike). Karakteristike glagolskog aspekta u italijanskom jeziku i mogućnosti pronalaženja ekvivalenata u bosanskom jeziku. Izučavanje problema prepoznavanja i prevođenja glagolskog aspekta na italijanski jezik i obrnuto. Osvjetljavanje pojedinih morfosintaksičkih, leksičkih i frazeoloških osobitosti italijanskog i bosanskog jezika koje predstavljaju poteškoću u prevođenju. Granice prevodivosti. Karakteristike korektne interpretacije iskaza.		
Ishodi učenja:	Znanje: sintaksički, leksički i pragmatički nivo italijanskog jezika; sociolingvistička i sociokulturna stvarnost savremenog italijanskog jezika; interpretacija iskaza na italijanski i sa italijanskog jezika; lingvistički elementi unutar teksta Vještine i kompetencije: praktično primijeniti usvojene jezičke kompetencije na sintaksičkom, leksičkom i pragmatičkom nivou i saznanja o sociolingvističkoj i sociokulturnoj stvarnosti savremenog		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	italijanskog jezika; kvalitetno primijeniti stečene vještine interpretacije iskaza na italijanski i sa italijanskog jezika; prepoznati i analizirati usvojene lingvističke elemente unutar teksta; iznijeti vlastiti stav o temi koju tekst tretira																				
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost																				
Metode izvođenja nastave:	usmeno izlaganje, demonstracija, rad na tekstu, dijalog																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Aktivno sudjelovanje u svim vidovima nastave. Izrada seminarskog rada na dogovorene teme. Kraći razgovor o obrađenim tematskim jedinicima i pročitanoj literaturi.																				
	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku semestra kao i na završnom ispitu na kraju semestra, i to prema sljedećim elementima praćenja:																				
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnost u svim vidovima nastave</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>40</td><td>40%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit (usmeni dio ispita)</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u svim vidovima nastave	10	10%	2.	Seminarski rad	40	40%	3.	Završni ispit (usmeni dio ispita)	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
	1.	Aktivnost u svim vidovima nastave	10	10%																	
2.	Seminarski rad	40	40%																		
3.	Završni ispit (usmeni dio ispita)	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Konačan uspjeh nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja, i to prema skali bodovanja i ocjenjivanja kako slijedi:																					
a) 10 (A) – izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama (postignuto od 95 do 100 bodova); b) 9 (B) – iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom (postignuto od 85 do 94 boda); c) 8 (C) – prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama (postignuto od 75 do 84 boda); d) 7 (D) – općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima (postignuto od 65 do 74 boda); e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja (postignuto od 55 do 64 boda); f) 5 (F) – ne zadovoljava minimalne uslove (postignuto manje od 55 bodova). Prolazni bodovni nivo na ispitu je 55% (55 bodova).																					
Literatura:	Obavezna: Lektira i priručnici: 1. Andrić, I. (1982) <i>Na Drini ćuprija</i> . Veselin Masleša, Sarajevo. 2. Andrić, I. (2001) <i>Romanzi e racconti</i> , prevod D. Badnjević, Mondadori, Milano. 3. Andrić, I. (1960) <i>Il Ponte sulla Drina</i> , prevod B. Meriggi, Mondadori, Milano.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	4. Čengiđ, N. (2020) <i>O glagolskom aspektu u prijevodima na italijanski jezik romana Ive Andrića "Travnička hronika"</i> (elektronsko izdanje, dostupno na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu). Filozofski fakultet, Sarajevo. 5. Dardano, M. (2014), <i>Nuovo manualetto di linguistica italiana</i>. Zanichelli, Bologna. 6. Dardano, M., Trifone, P. (2013) <i>Grammatica italiana con nozioni di linguistica</i>. Zanichelli, Bologna. 7. Džindo, J. (2010) <i>Jedan roman. Dva prijevoda</i>. Mediterranea, Trst. 8. Džindo, J. (2013) <i>Italijanske teme</i> (elektronsko izdanje, dostupno na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo. 9. Džindo, J. (2013) <i>Riflessioni sull'italiano</i> (elektronsko izdanje, dostupno na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo. 10. Serianni, L. (1997) <i>Grammatica – Sintassi – Dubbi</i>. Garzanti Editore, Milano. Jednojezični i dvojezični rječnici italijanskog jezika (printana i/ili elektronska izdanja) Dopunska: 1. Eco, U. (2003.), <i>Dire quasi la stessa cosa</i>. Bompiani, Milano. 2. Gobber, G., Morani, M (2014) <i>Linguistica generale</i>. McGraw-Hill Education, Milano. 3. Moderc, S. (2006) <i>Gramatika italijanskog jezika</i>. Foto futura, Beograd. 4. Salvi, G., Vanelli, L. (2004) <i>Nuova grammatica italiana</i>. il Mulino, Bologna. 5. Sensini, M. (2005) <i>La lingua e i testi</i>. Arnoldo Mondadori Scuola, Milano.
--	--

Šifra predmeta: DOS LIN 652	Naziv predmeta: Dijahronijski razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: Izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 Konsultacije: 2 Seminar: 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Spoznati varijetete italijanskog jezika na dijahronijskoj osi (dijahronijski razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću); proširiti usvojene jezičke kompetencije na morfosintaksičkom, leksičkom, semantičkom i pragmatičkom nivou; usvajati saznanja o sociolingvističkoj i sociokulturnoj stvarnosti savremenog italijanskog jezika.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Karakteristike jezika nekih od najznačajnijih pisaca italijanske književnosti 19. stoljeća (od Sveva, Pirandella, Moravije, preko Bassanija i Lampeduse do savremenih pisaca). Leksikologija i semantika u raznim vidovima jezika (književnom, novinarskom, razgovornom); razvoj i karakteristike jezika štampe i medija u Italiji (od početaka do danas). Neologizmi i njihova (ne)asimilacija u standardni italijanski jezik. Polirematički izrazi kao značajni "markeri" razvoja jezika.		
Ishodi učenja:	Znanje: sinhronijska i diahronijska perspektiva proučavanja italijanskog jezika; lingvistički pojmovi iz oblasti leksikologije, semantike, frazeologije; sintaksički, leksički i pragmatički nivo italijanskog jezika; sociolingvistička i sociokulturna stvarnost savremenog italijanskog jezika Vještine i kompetencije: biti u stanju pratiti razvoj italijanskog jezika u 20. stoljeću (razlikovati sinhronijsku i diahronijsku perspektivu proučavanja jezika); znati analizirati jezičke iskaze u okviru pojedinih lingvističkih disciplina (leksikologija, semantika, frazeologija, pragmatika); prepoznati i analizirati usvojene sintaksičke, semantičke i stilske elemente unutar teksta; iznijeti vlastiti stav o temi koju tekst tretira		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost		

Metode izvođenja nastave:	usmeno izlaganje, demonstracija, rad na tekstu, dijalog																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Aktivno sudjelovanje u svim vidovima nastave. Izrada seminarskog rada na dogovorene teme. Kraći razgovor o obrađenim tematskim jedinicima i pročitanoj literaturi.																				
	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti u toku semestra kao i na završnom ispitu na kraju semestra, i to prema sljedećim elementima praćenja:																				
	<table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnost u svim vidovima nastave</td><td>10</td><td>10%</td></tr><tr><td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>40</td><td>40%</td></tr><tr><td>3.</td><td>Završni ispit (usmeni dio ispita)</td><td>50</td><td>50%</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u svim vidovima nastave	10	10%	2.	Seminarski rad	40	40%	3.	Završni ispit (usmeni dio ispita)	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
	1.	Aktivnost u svim vidovima nastave	10	10%																	
2.	Seminarski rad	40	40%																		
3.	Završni ispit (usmeni dio ispita)	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Konačan uspjeh nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja, i to prema skali bodovanja i ocjenjivanja kako slijedi:																					
a) 10 (A) – izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama (postignuto od 95 do 100 bodova); b) 9 (B) – iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom (postignuto od 85 do 94 boda); c) 8 (C) – prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama (postignuto od 75 do 84 boda); d) 7 (D) – općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima (postignuto od 65 do 74 boda); e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja (postignuto od 55 do 64 boda); f) 5 (F) – ne zadovoljava minimalne uslove (postignuto manje od 55 bodova). Prolazni bodovni nivo na ispitu je 55% (55 bodova).																					
Literatura:	Obavezna: Obavezna lektira: - Bassani, Giorgio, <i>Il giardino dei Finzi-Contini</i> - Moravia, Alberto, <i>Gli indifferenti</i> - Pirandello, Luigi, <i>Il fu Mattia Pascal</i> - Svevo, Italo, <i>La Coscienza di Zeno</i> - Di Lampedusa, Giuseppe Tommasi, <i>Il gattopardo</i> - Volo, Fabio, <i>Il giorno di più</i> Priručnici: 1. Dardano, M., Trifone, P. (2013) <i>Grammatica italiana con nozioni di linguistica</i>. Zanichelli, Bologna. 2. Dardano, M. (2014) <i>Nuovo manualetto di linguistica italiana</i>.																				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Zanichelli, Bologna. 3. Džindo, J. (2005) <i>O tvorbi riječi u savremenom italijanskom jeziku</i>, Dom štampe, Zenica. 4. Džindo, J. (2013) <i>Riflessioni sull'italiano</i> (elektronski izvor, na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo. 5. Džindo, J. (2013) <i>Italijanske teme</i> (elektronski izvor, na web-u Filozofskog fakulteta u Sarajevu), Filozofski fakultet, Sarajevo. 6. Migliorini, B., <i>La lingua italiana nel Novecento</i> (a cura di Fanfani, M., con un saggio introduttivo di Ghinassi G.), Le Lettere, Firenze. 7. Serianni, L. (1997) <i>Grammatica – Sintassi – Dubbi</i>. Garzanti Editore, Milano. 8. Serianni, L., Trifone, P. (a cura di), <i>Storia della lingua italiana, Scritto e parlato</i>, Einaudi, Torino. Jednojezični i dvojezični rječnici italijanskog jezika (printana i/ili elektronska izdanja) Dopunska: 1. Berruto, G., Cerutti, M. (2011) <i>La linguistica. Un corso introduttivo</i>. UTET Università, Torino. 2. Gobber, G., Morani, M. (2014) <i>Linguistica generale</i>. McGraw-Hill Education, Milano. 3. Moderc, S. (2006) <i>Gramatika italijanskog jezika</i>. Foto futura, Beograd. 4. Salvi, G., Vanelli, L. (2004) <i>Nuova grammatica italiana</i>. il Mulino, Bologna. 5. Sensini, M. (2005) <i>La lingua e i testi</i>. Arnoldo Mondadori Scuola, Milano. 6. Serianni, L., Antonelli, G., (2011) <i>Manuale di linguistica italiana. Storia, attualità, grammatica</i>. Bruno Mondadori, Milano-Torino.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 661	Naziv predmeta: Savremena francuska lingvistika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12 ECTS
Status: Izborni predmet		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 časa Konsultacije: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa razvojem francuske/frankofone lingvistike u periodu od renesanse do danas		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Period od renesanse do kraja XVIII vijeka (Port Royal) Komparativna gramatika (G. Paris, F. Raynouard, F. Diez) Lingvistička geografija i dijalektologija (J. Gilléron) Francuska fonetika u XIX vijeku (P. Passy, M. Grammont, J.-P. Rousselot) Pojava semantike (M. Bréal, V. Henry, A. Darmesteter, S. Ullman, P. Guiraud, E. Buyssens, B. Pottier, A. J. Greimas) Sociološka lingvistika (A. Meillet) Strukturalizam (F. de Saussure) Ženevska škola (Ch. Bally, A. Sechehaye) Geografska lingvistika (P. Dauzat) Lingvistička stilistika (Ch. Bally, P. Guiraud) Funkcionalizam (A. Martinet) Psihosistematika (G. Guillaume) L. Tesnière, E. Benveniste, Claude Hagège i ostali predstavnici francuske lingvistike.		
Ishodi učenja:	Znanje: Usvajanje znanja teoretske prirode o francuskoj lingvistici koja se povezuju sa adekvatnim tekstovima Vještine: Sticanje vještina kako koristiti asimilirana znanja za razvoj sopstvenog teoretskog okvira lingvističkog razmišljanja Kompetencije: Kompetencije povezivanja znanja sa drugim lingvističkim školama i predstavnicima lingvistike		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG3 – Zdravlje i blagostanje SDG4 – Kvalitetno obrazovanja		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

Metode izvođenja nastave:	Predavanja i tumačenja pojmova kroz primjere; predavanja interaktivnog karaktera kojima se provjerava da li je materija asimilirana; rad na originalnim tekstovima i tumačenja kroz učešće studenata; izlaganja studenata sa interaktivnom analizom izlaganja (kroz diskusiju)																																				
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Redovno prisustvo na časovima</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivno učešće u časovima</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Pripremljenost za rad na časovima</td><td>15</td><td>15</td></tr><tr><td>4.</td><td>Priprema za izlaganje</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>5.</td><td>Izlaganje studenta</td><td>35</td><td>35</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: __100__ bodova</td><td>100%</td></tr></table> Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Redovnim pohađanjem časova • Aktivnim učešćem u časovima • Nabavljanjem literature i pripremom za rad na literaturi • Pripremanja izlaganja i izlaganjima na zadate teme Skala ocjenjivanja: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo na časovima	10	10	2.	Aktivno učešće u časovima	10	10	3.	Pripremljenost za rad na časovima	15	15	4.	Priprema za izlaganje	30	30	5.	Izlaganje studenta	35	35									Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Redovno prisustvo na časovima	10	10																																		
2.	Aktivno učešće u časovima	10	10																																		
3.	Pripremljenost za rad na časovima	15	15																																		
4.	Priprema za izlaganje	30	30																																		
5.	Izlaganje studenta	35	35																																		
Ukupno: __100__ bodova			100%																																		
Literatura:	Obavezna: de Saussure, F. (1998), Tečaj opće lingvistike. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Ivić, M. (1999), <i>Pravci u lingvistici</i>. Beograd: Biblioteka XX vek. Martinet, A. (1982), <i>Osnove opće lingvistike</i>. Zagreb: GZH. Dopunska: Benveniste, E. (1966), <i>Problèmes de linguistique générale</i>. t. I, Paris: Gallimard.																																				

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Benveniste, E. (1974), <i>Problèmes de linguistique générale</i>. t. II, Paris: Gallimard. Calvet, L.-J. (1974), <i>Linguistique et colonialisme</i>. Paris: Payot. Dubois, J. (1973), <i>Dictionnaire de linguistique</i>. Paris: Larousse. Hagège, C. (2000), <i>Halte à la mort des langues</i>. Paris: Odile Jacob. Hagège, C. (2006), <i>Combat pour le français</i>. Paris: Odile Jacob. Hagège, C. (2012), <i>Contre la pensée unique</i>. Paris: Odile Jacob. Martinet, A. (1989), <i>Fonction et dynamique des langues</i>. Paris: Armand Colin. Mounin, G. (1972), <i>Histoire de la linguistique des origines à 1900</i>. Paris: PUF. Mounin, G. (1972), <i>Linguistique du XXème siècle</i>. Paris: PUF. Paveau A.-M., Safrati G.-E. (2003), <i>Les grandes théories de la linguistique</i>. Paris: Armand Colin. Zemmour, D. (2004), <i>Initiation à la linguistique</i>. Paris: Ellipses.
--	--

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 662		Naziv predmeta: Teorije i procesi usvajanja stranih jezika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Omogućiti studentima stjecanje uvida u temeljne aspekte procesa usvajanja drugog i stranih jezika.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	Teorije usvajanja drugog jezika. Uloga <i>inputa</i> i interakcije u usvajanju drugog jezika. Međujezik. Utjecaj prvog jezika na proces usvajanja drugog. Dvojezičnost, razvoj dvojezičnosti. Faktor dobi u usvajanju jezika. Subjektivni faktori i individualne razlike u usvajanju drugog jezika. Uloga društvenog konteksta u usvajanju jezika. Kognitivna nauka i usvajanje drugog jezika. Metode istraživanja procesa usvajanja drugog jezika.		
Ishodi učenja:	Studenti će nakon položenog predmeta moći: 1. objasniti načela usvajanja i učenja drugog i stranog jezika kao razvojnog procesa, 2. objasniti temeljne postavke ključnih teorija i hipoteza o učenju i usvajanju jezika, 3. prepoznati i objasniti utjecaj različitih faktora na proces učenja i usvajanja jezika na temelju spoznaja dosadašnjih istraživanja, 4. protumačiti i sažeti raznovrsne naučno-stručne tekstove i iznijeti svoje kritičko mišljenje vodeći računa o gramatičkoj, stilskoj i komunikacijskoj prihvatljivosti, 5. ovladati stručnim nazivima u području usvajanja jezika, 6. samostalno napisati seminarski rad iz područja usvajanja jezika.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	izlaganje, demonstracija, rad na tekstu, dijalog		

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 2 od 3
---	--

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Aktivno učestvovanje u svim vidovima nastave. Izrada seminarskog rada na dogovorene teme. Kraći razgovor o pročitanoj literaturi.
Literatura:	Obavezna: 1. Krashen, S. (1982). <i>Principles and Practice in Second Language Acquisition</i>. University of Michigan: Pergamon Press. 2. Krashen, S. & Terrell, T. (1983). <i>The natural approach: language acquisition in the classroom</i>. University of Michigan: Pergamon Press. 3. Saville-Troike, M. (2020). <i>Introducing second language acquisition</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Dopunska: 4. Bartning, I. & Schlyter, S. (2004). « Itinéraires acquisitionnels et stades de développement en français L2 ». <i>Journal of French Language Studies</i>, n° 14, 281-299. 5. Bartning, I., Martin, M. & Vedder, I. (2010). <i>Communicative proficiency and linguistic development: intersections between SLA and language testing research</i>. EUROSLA Monographs Series, n° 1. URL: http://eurosla.org/monographs/EM01/EM01tot.pdf 6. Belaj, B. & Matovac, D. (2015). "On the article-like use of the indefinite determiners 'jedan' and 'neki' in Croatian and other Slavic languages". <i>Suvremena lingvistika</i>, n° 79, vol. 41, 1-20. 7. Edmonds, A., Gudmestad, A. (2018). "Gender marking in written French: Before, during and after residence abroad". <i>Study Abroad Research in Second Language Acquisition and International Education</i>, n° 3, vol. 1, Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 55-83. 8. Edmonds, A. (2019). « Le développement de l'expression du genre grammatical en français L2. Les cas de chose, famille, maison, nourriture et vie. », <i>Language, Interaction and Acquisition</i>, vol. 10, n° 2, Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 229-254.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 3 od 3
---	---

	9. Ellis, R. (1985). <i>Understanding Second Language Acquisition</i>. Oxford: Oxford University Press. 10. Ellis, R. (1994). <i>The study of second language acquisition</i>. Oxford: Oxford University Press. 11. Klein, W. (1989). <i>L'acquisition de langue étrangère</i>. Paris : Armand Colin. 12. Perić, B. & Novak Mijić, S. (2017). « Cross-Linguistic Influences in Third Language Acquisition (Spanish) and the Relationship between Language Proficiency and Types of Lexical Errors ». <i>Croatian Journal of Education</i>, vol. 19, n° 2, 91-107. 13. Pienemann, M. (1998). <i>Language processing and second language development: Processability theory</i>, vol. 15, Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 14. Pienemann, M. (2005a). <i>Cross-Linguistic Aspects of Processability Theory</i>. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. 15. Porquier, R. (1977). « L'Analyse des erreurs, problèmes et perspectives », dans <i>Études de linguistique appliquée</i>. Paris : Didier, n° 25, 23-43. 16. Porquier, R. (1984). « Communication exolingue et apprentissage des langues », dans Py, B., (dir.), <i>Acquisition d'une langue étrangère III</i>, Université Paris-VIII et Université de Neuchâtel, 17-47. 17. Sabourin, L., Stowe, L. A., de Haan, G. J. (2006). "Transfer effects in learning a second language grammatical gender system". <i>Second Language Research</i>, n° 22, vol. 1, 1-29. 18. Véronique, D. (dir.) (2009). <i>L'acquisition de la grammaire du français, langue étrangère</i>. Paris : Didier. 19. Vučić, I. (2020). "Međujezični utjecaj engleskoga jezika na ovladavanje talijanskim i francuskim jezikom u osnovnoj školi". <i>Strani jezici</i>, n° 49, vol. 1, 3-29.
--	---

Šifra predmeta: DOS LIN 681	Naziv predmeta: Poredbena frazeologija slavenskih jezika		
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: izborni		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja 2 Seminar 2 Konsultacije 2	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata s aktuelnim istraživanjima u savremenim frazeologijama slavenskih jezika te analiza sličnosti i razlika između frazeoloških jedinica u različitim slavenskim jezicima.		
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)	Pristupi istraživanjima osnovnih pitanja poredbene frazeologije. Principi stvaranja frazeoloških sistema. Step en analitizma jezika i osobine frazeološkog sistema. Opći frazeološki fond u slavenskim jezicima. Formalne i semantičke karakteristike frazema. Zajednički parametri na osnovu kojih se porede frazeološke jedinice iz različitih jezika. Tipovi međujezičke ekvivalencije. Savremena istraživanja i fokusiranje na individualne osobine funkcioniranja frazema u jeziku. Različite motivacije frazema. Tradicionalni tipovi međujezičke ekvivalentnosti i njihova podjela na potpune ekvivalente, djelimične, analogne i bezekvivalentne frazeme. Prevođenje frazema. Frazeološki kalkovi. Leksikografski aspekti međujezičke ekvivalencije. Frazeološki rječnici.		
Ishodi učenja:	Znanje: Studenti/-ce će steći znanja o pristupima istraživanjima osnovnih pitanja poredbene frazeologije, o općem frazeološkom fondu u slavenskim jezicima te o sličnostima i razlikama između frazeoloških jedinica u slavenskim jezicima. Naučit će također različite tipove međujezičke ekvivalencije. Vještine: Studenti/-ce će stećena znanja iz ovog predmeta moći primijeniti u svojim istraživanjima, izradi naučnih radova, rječnika i sl. Kompetencije: Studenti/-ce će steći i poboljšati kompetencije u prevođenju slavenskih jezika, u nastavi slavenskih jezika kao stranih i slično.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		

**Metode
izvođenja
nastave:**

Frontalna metoda predavanja uz korištenje savremenih tehnologija, interaktivno razmatranje problema, individualna istraživanja i priprema seminarskih radova i prezentiranje seminarskih radova.

Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad (zadata tema)	25	25
2.	Seminarski rad (odabrana tema)	25	25
3.	Prezentiranje seminarskih radova (2)	12	12
4.	Redovni dolasci	8	8
5.	Završni usmeni ispit	30	30
Ukupno: 100 bodova			100%

**Metode
provjere
znanja sa
strukturom
ocjene:**

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni seminarski rad, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja;
- pod 3 – Prezentiranje seminarskih radova (2 rada) – maksimalno 6 bodova za svaki seminarski rad, ukupno 12 bodova.
- pod 4 – Redovni dolasci; student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova dobija bez izostanaka.
- usmeni ispit – odgovara se na dva teorijska pitanja (30 bodova). Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2 Stranica 3 od 4
---	--

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova
Literatura:	Obavezna: Баранов, А.Н., Добровольский, Д.О. Основы фразеологии. Флинта, Москва, 2014. Fink, Ž. Poredbena frazeologija – pogled izvana i iznutra. FF-press, Zagreb, 2002. Fink Arsovski Ž. i sur. Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema. Knjigra, Zagreb, 2006. Menac, A. Hrvatska frazeologija. Knjigra, Zagreb, 2007. Мокиенко, В.М. Славянская фразеология. Москва, 1980. Spagińska-Pruszk, A. Intellect we frazeologii polskiej, rosyjskiej i chorwackiej (z problemów językowego obrazu świata). Gdańsk, 2003. Stěpanova, L. Historie a etymologie českých rčení. Bibliografie pramenů, Praha, 1998. Велјановска, К. Фразеолошките изрази во македонскиот јазик со осврт на соматската фразеологија. Македонска ризница, Куманово, 2006. Велковска, С. Белешки за македонската фразеологија. Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје, 2002. Vidović Bolt, I. Poteškoće u prevođenju frazema (na primjerima hrvatskih i poljskih frazema). Strani jezici, br. 1, 2005, str. 63–70. Vidović Bolt, I. Hrvatski i poljski etnonimski frazemi poredbene strukture. Slavenska frazeologija i pragmatika. ur. Ž. Fink-Arsovski i A. Hrnjak, Knjigra, Zagreb, 2007, str. 209–214. Wójtowiczowa, J. Polskie i bułgarskie związki frazeologiczne. red. M. Korytkowska, Warszawa, 1994. Жукова, И. Н., Лебедько, М. Г., Прошина, З. Г., Юзефович, Н. Г. Словарь терминов межкультурной коммуникации. Флинта Наука, Москва, 2013. Dopunska: Basaj, M. O staropolskiej frazeologii biblijnej zapożyczzonej z języka czeskiego. [W:] Frazeologia a religia. Tezy referatów. red. W. Chlebda, S. Kochman, s. 115–117. Cienkowski, W. Typy słowników frazeologicznych (Z zagadnień słowiańskiej leksykografii frazeologicznej), [w:] Z problemów frazeologii polskiej i słowiańskiej. T. II, red. M. Basaj, D. Rytel, Wrocław, 1985. Kłosińska, A., Sobol, E., Stankiewicz, A. Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami. Wydanie 1, 2005, Wydanie I – dodruk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2022. Кочев, Ив. За националното своеобразие на българските фразеологизми. В: Светът на речника. Светът в речника. София, 2006. Котева, М. Фразеологизми за качества на храни. В: Изследвания по фразеология, лексикология и лексикография. София, 2008. Маслова, В. Н. Лингвокультурология. Академия, Москва, 2001.

Matešić, J. Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika, Školska knjiga, Zagreb, 1982.

Недкова, Е. Български фразеологизми, образно обосновани от народни обичаи и вярвания. Арnaudов сборник, Т. 6, Русе, 2009.

Ничева, К. Българска фразеология. София, 1987.

Шанский, Н. М. Фразеология современного русского языка, Книжный дом Либроком, Москва, 2012.

Штасни, Г. Речи о човеку (Номинација човека у српском језику).
Филозофски факултет, Нови Сад, 2013.

Штрбац, Г. Концептуализација љутње у српској фразеологији. Лексика. Граматика. Дискурс, Филозофски факултет, Нови Сад, 2014, стр. 111–128.

Телия, В. Н. Русская фразеология. Языки русской культуры, Москва, 1996.

Napomena: U dogovoru sa studentima spisak literature će se uskladiti prema njihovim interesovanjima i poznavanju slavenskih jezika.

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: DOS LIN 691		Naziv predmeta: Semantika turskog jezika	
Ciklus: III	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 12
Status: IZBORNI		Ukupan broj kontakt sati: 6 Predavanja: 2 časa Konsultacije: 2 časa Seminar: 2 časa	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	
Preduslov za upis:		Nema	
Cilj (ciljevi) predmeta:		Cilj kolegija je da se studenti upoznaju sa različitim vrstama značenjske analize i teorijskim pristupima značenjskoj analizi. Cilj je uputiti studente da formuliraju vlastite semantičke opise na temelju zadanih teorijskih pristupa.	
Tematske jedinice:		- Razvoj semantike u okviru jezičkih studija. - Različiti pristupi semantici. - Odnos semantike sa semiologijom i ostalim srodnim lingvističkim disciplinama. - Različiti tipovi analize značenja temeljeni na strukturalističkim teorijama. - Teorija semantičkih polja. - Konceptualne, referencijalne, kontekstualne definicije značenja, tj. denotativno i konotativno značenje. - Semantički odnosi na paradigmatском nivou (homonimija, sinonimija, polisemija, hiperonimija, antonimija, komplementarnost). - Značenjski odnosi i metafora, metonimija, poređenje. - Semantika riječi. - Semantika turske riječi (korijen riječi + sufiks). - Propusnosti granica među vrstama riječi. - Semantika sintaktičkih konstrukcija. - Semantika rečenice. - Semantičke veze među rečenicama. Aktivno sudjelovanje studenata u radu oglada se kroz čitanje i analiziranje odabrane lektire.	
Ishodi učenja:		Znanje: Studenti stjeću teorijska znanja o semantici i vrstama značenjske analize.	

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 2 od 3

	Vještine: Studenti se osposobljavaju da kritički promišljaju jezičke strukture i samostalno formiraju semantičke opise. Kompetencije: Studenti razvijaju kritičku svijest o jeziku i jasnije sagledavaju nivoe jezika, i to kao zasebne vrijednosti i kao vrijednosti unutar jezičkog sistema. Stječu se predavačke i izlagačke kompetencije.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, prezentacije, diskusija o dostupnoj i preporučenoj literaturi, istraživački seminari, samostalna izlaganja.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Kontinuirano se prati rad studenata tokom semestra. Redovni studenti redovito pohađaju nastavu i izvršavaju zadatke koji se sastoje u analiziranju i komentiranju dostupne i preporučene literature. Bodovi se dodjeljuju za svaki oblik aktivnosti (diskusija, izlaganje). Završni ispit je provjera znanja stečenoga tokom cijeloga semestra, odnosno izlaganje o rezultatima istraživačkog seminara. Elementi praćenja rada studenta su aktivnost tokom semestra (40 ECTS bodova, učešće u ocjeni 40%) i ispit na kraju semestra (60 ECTS bodova, učešće u ocjeni 60%).
Literatura:	Obavezna: Aksan, D. (1999) <i>Anlambilim, Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi</i>. Ankara. Aksan, D. (2000) <i>Türkçenin Sözvarlığı</i>. Engin Yayınevi. Ankara. Aksan, D. (2000) <i>Her Yönüyle Dil</i>. TDK Yayını. Ankara. Cruse, D.A. (1986) <i>Lexical Semantics</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Delice, İ. (2002) <i>Türkçe Sözdizimi</i>. Kitabevi Yayınları. Istanbul. Guiraud, P. (1984) <i>Anlambilim</i>. (Çev.: B. Vardar). Ankara. Lappin, Sh. (ed.) (1996) <i>The Handbook of Contemporary Semantic Theory</i>. Dopunska: Allwood, J., P. Gärdenfors. (1999) <i>Cognitive and Semantics Meaning and Cognition</i>. Amsterdam. Philadelphia. Goddard, C. (1998) <i>Semantic Analysis A Practical Introduction</i>. Oxford. New York. Kiran, Z. (2001) <i>Dilbilime Giriş</i>. Ankara Lehrer, A. (1974) <i>Semantic Fields and Lexical Structure</i>. Amsterdam/London: North-Holland Publishing Company. Lyons, J. (1977) <i>Semantics</i>. Volume I-II, Cambridge.

UNIVERZITET U SARAJEVU – Upisati naziv fakulteta/akademije OPIS predmeta	Obrazac SP2
	Stranica 3 od 3

	Lyons, J. (1995) <i>Linguistic Semantics, An Introduction</i>. Cambridge Palmer, F.R. (2001) <i>Semantik: Yeni Bir Anlambilim Projesi</i>. (Çev.: Ramazan Ertürk). Ankara. Palmer, G. B. (1996) <i>Toward A Theory of Cultural Linguistics</i>. Austin. Wierzbicka, A. (1996) <i>Semantics: Primes and Universals</i>. Oxford. New York Napomena: Čitaju se odabrani dijelovi iz literature. Za pojedina pitanja po potrebi se uvodi dodatna literatura.
--	---